

# BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohánytőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenbergs A. cégnél.

Politikai lap.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

## Az alispáni székfoglaló.

Legutóbbi számunkban vezető helyen foglalkoztunk Scultéy Ferencel, mint vármegyénk új alispánjával. Most, amidőn az alispáni székfoglalóbeszédet teljes szövegében alább leközzöljük, annak egyes részeit külön is szóvá tesszük.

Az új alispán székfoglalójának mindjárt bevezető részében megtudta nyerni a hallgatóság tetszését. Az a kijelentése, hogy működését ne hangzatos, esetleg be nem váltható ígéretekkel, hanem tetteiből ítéljük meg, zajos tetszést provokált. Ebből logikusan csak az következethet, hogy Scultéy a legkomolyabb, legajánlatosabb és elszánt munkára van elkészülve, amire ily nagy, hatalmas vármegyében valóban szükség is van. Hogy ezt a munkát nem az írásztala mellől, hanem gyakorlati téren óhajtja teljesíteni, ezt ügyes, féltő gonddal szövegezt beszéde során hangsúlyozta is.

A vármegye önkormányzatának épségben tartásáról és a felekezeti és nemzetiségi béke megőrzéséről és fejlesztéséről szóló traepaeseit megjegyzései lelkes visszhangra találtak a közgyűlés tagjainál. Nemkülömben a vármegyei és községi háztartásra tett észrevétele.

A közegészségügyre vonatkozó föl fogása a modern haladás szellemétől áthatott gyakorlati ember világos, okos gondolkodására vall.

Érdekes, sőt kissé pikáns, de helyénvaló, a ferde helyzetet híven jellemző volt a véleménye, mely a nagybefolyású egyének pártfogását keresők nagy tömegének rossz szokására vonatkozott.

Egyéb kijelentéseivel is, melyek mellőzték a szóközi sallangot, tetszést, nagy hatást ért el.

Ij. Vojnits István főispán megnyitván az ülést, az alispáni állás betöltésénél a kandidáló bizottságba a maga részéről báró Vojnits Istvánt, Molnár Károlyt és Dungserszky Istvánt nevezte ki. Dr. Deák Béla főügyész, helyettes alispán pedig a közgyűlésnek a következőket ajánlotta: Latinovits Pált, Zákó Milánt és dr. Manheim Ármint. A közgyűlés a javaslatba hozottakat egyhangulag megválasztotta.

Elsőklő főispán csakhamar jelentette, hogy a kandidáló bizottság Scultéy Ferenc árvaszéki elnököt egyhangulag jelölte alispánnak. A törvényhatósági bizottság tagjai percekig tartó falrengető éljenzéssel vették ezt tudomásul. Majd Evtovits János vezetésével az alispánért küldött ment, melynek tagjai voltak: Ertl János, Dungserszky Bogdán, Mezey Zsigmond, dr. Récsi Ede, Városhy Károly, legifj. Szemző István, Dungserszky István, Rockenstein Nándor, Lollák Alajos, dr. Nagy Akes, Zsupánszky Lyubomir, dr. Késmárky Béla, Wámoscher Mihály, Ertl István, Lelbach János és Preininger János.

Amidőn a küldöttség a főispáni titkári termen át a nagyterembe lépett, a közgyűlés tagjai meg-megújuló, lelkes éljenzésekkel és tapssal fogadták.

Elnöklő főispán tudatván vele megválasztását, a hivatalos eskü letételére szólította föl. Ennek megtörténte után az új alispán a következő székfoglaló beszédet tartotta:

Scultéy Ferenc alispán: Méltóságos főispán ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! Hálattal szívvel köszööm, hogy emgem a

a vármegyei alispáni állásra jelölni és egyhangulag megválasztani kegyesek voltak.

Ha végigtekintek a nagy vármegyén és nagynevű — a közigazgatásban többnyire kiváló — elődeimen, úgy elfogódással kell ezen állásra vállalkoznom, melyre én bizonyára több jóakaratot és igyekezetet, mint tehetséget és jártasságot hozok magammal; de bizom csaknem közvetlen elődömben, (Éljenzés) ki a magas kormány bizalmából mindnyájunk örömére jelenleg a főispáni székben ül, hogy adott esetekben nem fogja tölem hosszas gyakorlati tapasztalatokon alapuló tanácsait megtagadni, bizom a tekintetes törvényhatósági bizottságban, mely bölcs határozataival mindenkor érvényre emeli a vármegye közönségének, községeinek és tisztviselőinek javát célzó előterjesztéseit és bizom a vármegye központi, járási és községi tisztviselőiben, reményelve, hogy működésomban kipóbált munkásságukkal támogatni fognak.

A tekintetes törvényhatósági bizottságunk ma irányomban megnyilvánult jóindulatát nem szándékozom azzal viszonzni, hogy nagybecsű türelmüket hosszú székfoglaló beszéddel vegyem igénybe, annál kevésbbé, mert azt óhajtanám, hogy működésemet tetteimből és ne hangzatos — esetleng be nem váltható — ígéretekkel ítéljék meg (Tetszés) és csak az eddigi szokásnak hódolok, amipőn röviden a következő kijelentéseket teszem:

Amily készséggel és pontosan fogom végrehajtani az ország törvényeit és a magas kormánynak törvényes rendeleteit, ép oly féltékenyen fogom a vármegyei törvényhatóság önkormányzati jogát mindenkor és mindenkiaval szemben megőrizni és épségben fentartani. (Zajos tetszés).

A vármegyénk területén lévő nemzetiségek vallásfelekezetei között a békét és egyetértést itt nem megteremteni, hanem — hála a vármegye sorsát intéző vezérférfiaknak — a meglévőket csak megőrizni lévén szükséges, (Ugy van) ezen nemzetiségi és felekezeti békét tovább fejleszteni elsőrendű kötelességemnek fogom ismerni. (Tetszés).

A vármegyének, úgy a községeknek háztartását a legszigorubbán fogom ellenőrizni, hogy a vármegye adófizetői felesleges módon ne terheltesse, (Tetszés) — de másrészt törekedni fogok arra is, hogy vármegyénk és annak községei a mai kor követelményeinek és e vármegye nagyságának megfelelő hasznos befektetések által a korral haladjanak.

Vármegyénk területe annyira át van szelve vasutakkal és műutakkal, hogy nagyon kevés már azon községek száma, mely ezek egyikével sem rendelkezik, — de annál elszomorítóbb azoknak helyzete, miért is oda fogok törekedni, hogy az ily községek mielőbb jussanak legalább műüthoz, mely forgalmukat lebonyolítja. (Helyeslés).

A közegészségügyet rendezni — addig is, míg azt az állam végleg kezelésbe veszi — elsőrendű kötelességemnek fogom ismerni és hiszem, hogy e tekintetben a kinevezendő új vármegyei főorvossal karöltve a községekben jó ivóviznek előteremtése, a még meglévő belvizeknek levezetése, fűrdők létesítése, a fertőző és járványos betegségek elleni erőlyes óvintézkedések fejlesztése és a vármegyei kórház kérdésnek alkalmas módon való megoldása által a jelenleg fennálló hiányokon sikerülni fog ideiglenesen segíteni. (Tetszés).

A vármegyei telefon hálózat kiépítésének sürgetése szintén gondoskodásom tárgyát fogja képezni és reményem, hogy ezen sürgős ügyet sikerülni fog a végleges megoldás elé vinni. (Zajos helyeslés).

Ami a tulajdonképeni közigazgatási ügymenetet vagyis a hivatalos eljárást illeti, azt a legnagyobb erőlylyel fogok törekedni jóvá és gyorsá tenni, mert nem tartom megengedhetőnek azt, hogy egy ily nagy vármegyében, melynek közönsége annyi milliót áldoz adó fejében az államoénztárba és annyi százézeret pótdó fejében a községi és vármegyei házipénztárba, a lakosság minden legcsekélyebb ügyében egy-egy

nagybefolyású egyének pártfogását legyen kénytelen igénybe venni, (Tetszés.) hogy ügyes-bajos dolga ahogy úgy elintéztést nyerjen, hanem hogy természetes dolog legyen a többnyire életszükletet képező — mindennap előforduló közigazgatási ügyeknek jó és gyors elintéztése. (Helyeslés).

Itt említem meg azt is, hogy a vármegyei szabályrendeletek átdolgozását, illetve ezen már részben megkezdett munkálatnak mielőbbi befejeztését szintén elsőrendű feladatomban fogom tekinteni. Mindezen eredményt igyekezni fogok a meglévő munkaerőnek talán célszerűbb beosztása és kihasználása által elérni, de ha ez nem volna lehetséges, úgy nem fogok kérsni megfelelő munkaerő szaporításért a tekintetes törvényhatósági bizottságnak áldozatkészségéhez fordulni.

Miután úgy vagyok meggyőződve, hogy a vármegyét igazgatni és a hivatalokat ellenőrizni az írásztal mellől nem lehet, mert sok olyan dolog van, amit ha az ember maga nem lát és hall, úgy az soha sem jön tudomására, ennél fogva igyekezni fogok a vármegye közönségével gyakori kiszállás útján az érintkezést fentartani. (Tetszés).

Végül ismételve kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy engem működésomban támogatni kegyeskedjék és én igyekezni fogok megelégedésüket minden vonalon kiérdemelni s ezáltal a helyén helyezett bizalmat meghálálni.

Fogadják, kérem, mégegyszer igaz köszönetemet megválasztatásomért. Az alispáni széket ezennel elfoglalom.

Az alispáni beszéd minden részét zajos tetszéssel fogadták. A programnak minden része teljes összhangban van a vármegye kívánalmaival.

Alig hangzott el a beszéd, az új alispánt nyomban tömegesen gratulálták. Az első közt voltak: ifj. Vojnits főispán, báró Vojnits István v. b. t. t., Latinovits Pál főispán, Zákó Milán, Molnár Károly udvari tanácsos stb.

Ezután dr. Balaton Gyula óbecsei főszolgabíró szárnyaló gondolataival, csillogó poeitikus zománcával mindenkit elragadó beszédében a közigazgatási tisztviselők nevében, dr. Mikosevits Kaunt orsz. képviselő pedig az alispán közéleti tevékenységét és egyéniségének nemes tulajdonságait méltató nagyhatású felszólalásban a törvényhatósági bizottság nevében üdvözölték Scultéy. Az utóbbi ekként ismertette az alispánt:

»1883 október 23-án lépett a vármegye szolgálatába s majd mint szolgabíró, árvaszéki ülnök mígnem 1901 április 1-je óta mint árvaszéki elnök szolgálja vármegyéjét.

Azt hiszem a t. törvényhatósági bizottság nyitott ajtót döngtetnék, ha hosszan vázolnám, hogy elnökségének tartama alatt mivé fejlesztette árvaszékünk ügymenetét.

Hisz tudjuk, »Csöppekből képződik a tenger, mely azután kincsekkel terhelt hajókat hordoz hullámain». »Egyes téglákból és kődarabokból készülnek a monumentális épületek, melyek az emberiség haladását és jólétét hirdetik!«

Igy volt ő! Csendes, zajtalan munkálkodással hordotta össze azon tégladarabokat, melyek ma már árvaügyünk konszolidálását hirdetik.

Nem ismert fáradságot a kitűzött cél elérésére a bölcs Seneca mondása lebegett szeme előtt: »Nem azon fordul meg sorsunk meddig élünk, hanem hogyan élünk«, s azt tartotta, hogy »Az élet olyan mint a regen, melyben nem az a fődolog, hogy hosszan tartson, hanem hogy jól végződjék».

Igen tisztelt barátom! a Te életednek folyása olyan mint a csörgedező pataké, mely lassan, de biztosan ágyazza meg medrét! Te a municipális életben elérted azt a polcot, melyre egy vármegye közönsége csak egy embert emelhet.

Multad biztosíték jövő megtartásodra! És ezen vármegye közönsége részéről beléd helyezett bizalom részünkről nem előleg, hanem

bevétele azon cselekedeteknek, melyek a Te eddigi működésedhez fűződnek!

Élted delén vagy! és jegyezd meg: »Nagy nyugat felé hosszabban nyulik az árnyék, a fiatal kor kisebb keresztsjei is nagyobbakra nőnek, nehezebbek lesznek, mire az élet estéje beáll!«  
Ezért midőn a törvényhatósági bizottság nevében igaz szívvel és szeretettel köszöntlek mindannyiunk lelkéből jött óhaját fejezem ki, hogy adjon Neked a Mindenható erőt, kitartást, hogy új hivatalodban minél későbbre köszöntsön be az árnyék s minél későbbben vegyed észre az élet keresztsjének nehézsre fordulását!

Isten tartson sokáig!

Az alispáni székfoglaló és a két üdvözlőbeszéd oly hatással volt a hallgatóságra, hogy báró Vojnits István indítatva érezte magát ama javaslat megtételére, hogy a három felszólalás a jegyzőkönyvben szöszterint örökíttessék meg. Eme indítványt persze egyhangulag elfogadták.

## Választások a vármegyénél.

A csütörtöki vármegyei közgyűlésen az alispáni álláson kívül még betöltötték a főjegyzői az árvaszéki elnöki, helyettes elnöki és a topolyai főszolgabírói állást is.

Vármegyei főjegyzővé dr. Szabovlyevits Dusánt választották meg egyhangulag, kitörő őszinte lelkesedéssel. Akik ennek a derék főtisztviselőnek fiatal korát — mert a személye ellen nem emelhetek szót — kifogásolták, ime a lelkesedésből, az iránti megnyilvánult meleg szeretetből láthatták, hogy ez a jelölés a vármegye lakosságának közóhajával összhangban van. Igaz, hogy dr. Szabovlyevits Dusán még egészen fiatal ember, de máris eredményes, sikeres mult áll mögötte. A központi főszolgabírói állásból, mely azelőtt azt se tudtuk mire való, az egész vármegyére kiható, erőteljesen funkcionáló hivatalt teremtett. Nagy jogi és közigazgatási szaktudással, páratlan szorgalommal és munkakedvvel töltötte be ennek a hivatalnak vezetői állását. A vizsgálatok megejtésénél, a választások vezetésénél — még oly ellenzéki helyeken is, mint Zenta és Magyarokizsa — elismerést és közmegegyezést tudott teremteni. Dr. Szabovlyevitstől méltán sokat várhat a vármegye.

Az elismerés meleg hangján szólhatunk dr. Frank Mihályról és Kleiner Lajosról is. Mindkét tisztviselő már másfél tized óta disze, erőssége a központi közigazgatási szervezetnek. Velök szemben is a becsületes munka megjutalmazása nyilvánult meg.

Dr. Fratricsevits István topolyai főszolgabírói széleskörű tudás, ernyedetlen munkakedv, a hasznos alkotások iránti komoly vágy jellemzik. Eddigi multja biztosíték, hogy méltó utóda lesz kitünő elődjének, a nemrég nyugalomba vonult Császár Péternek.

## Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1911. okt. 12-

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta rendes évnegyedes őszi közgyűlését, ifj. Vojnits István főispán elnöklésével, akit a teremben való megjelenésekor zajos éljenzéssel fogadtak, meleg szeretettel üdvözölték.

A közgyűlésen a következő határozatokat hozták:

A vármegye alispánjának előterjesztése Bácsbokod, Sztapár, Ujpalánka és Dunagárdony községek közdülők közutjairól készített törzskönyvek hitelesítettek.

Alispáni előterjesztés utépitési vállalati szerződésnek utépités céljaira szükséges terület megvételére vonatkozó szerződés jóváhagyattak.

A szabályai szolgabírói laképületen szükségessé vált javítási munkálatok költségei engedélyeztettek.

Kerény az iskola és ovoda felszerelése és bebutorozása tudomásul vét.

A vepródi községi iskolai alapvagyon telemekönyvi kiigazítása jóváh.

Dr. Poór Béla vm. alügyész készkiadásainak a vármegye tartalékalapból leendő fedezése jóv.

Alispáni előterjesztés a kovili gör. kel. szerb zárdának Alsókaból község elleni perben jóv.

A vármegye 1912. évi szükségleteinek biztosítása jóv.

Kleiner Lajos nyugdíjáruléka jóv.

Főszolgabírói hivatalok butorzatára adott előleg elszámolása jóv.

A közig. letétele fel nem vett összegek a vármegyei alapba utaltattak.

A községi és körorvosok 1912. évi illetményeinek fedezésére államségély megállapítása.

Oltványi Antal felebbezése Parrag a fizetés felemelést megtagadó határozata ellen. Felebb. elutas.

Juhász Boldizsár felebbezése Mélykut a kéményseprővel kötött szerződés tárgyában hozott határozata ellen. Hat. jóv.

Király és társai felebbezése Jánoshalma utnyitási költségek határozata ellen. Hat. jóv.

Imre és társai felebbezése Ada munkásházak építéséhez kért segély megtagadása határozata ellen. Hat. jóv.

Drach és társai felebbezése Paripás legelődj ellen. Hat. feloldatott.

Schneider Antal felebbezése Hódság segélyezés iránti kérelmének megtagadása ellen. Hat. feloldatott.

Lovrits Ferenc felebbezése Jánoshalma fizetésemelés iránti kérelme ellen. Hat. felold.

Ágoston és társai felebbezése Mélykut házhelyek átengedése iránti kérelmük elutasítása ellen. Hat. jóv.

Péter Ádám felebbezése Paripás fizetés kiegészítés iránti kérelme ellen. Hat. jóv.

Dávid és társai felebbezése Títél munkásházak építésének megtagadása ellen. Hat. jóv.

Hrucsar és társai felebbezése Lillomos a lillomos—bácsi és paripás—szentfűlöpi utak megszükitése ellen. Hat. jóv.

Vincze József felebbezése Szilágyi legelődjak törlése ellen. Hat. jóváh.

Mezei Ferencné felebbezése Bácsszentiván ingatlan eladása tárgyában hozott hat. ellen. Hat. jóváh.

Hahn Géza felebbezése Paesér utcaszabályozási munkálatok közül felmerült többlet költségek megtérítését megtagadó határozata ellen. Hat. jóv.

Sztapári előjárók felebbezése az ottani képviselőtestületnek a marhakopáló körülárkolása hat. ellen. Megváltoztatott.

Béni Márkóné felebbezése Monostorszeg segélyezése megtagadása ellen. Főbírónak kiadott.

Rendőrvezető felebbezése Monostorszeg segélyt megtagadó határozata ellen. Hat. felold.

Tóth Jánosné felebbezése Csantavér a bába fizetésemelést megtagadó határozata ellen. 240 korona megállapított.

Csantavéri rendőrség felebbezése fizetésemelést megtagadó határozat ellen. Uj határozat hozandó.

Kollin állatorvos felebbezése Csantavér lakbér iránti kérelmét elutasító hat. ellen. Hat. jóv.

Ziegler Endre felebbezése Apatin rendőrség részére ingyen gyógyszer és gyógykezelést megtagadó határozat ellen. Uj, méltányos hat. hozandó.

Wiederkehr Ferenc felebbezése Szond községi földék bérbeadása hat. ellen. Hat. jóv.

Özv. Bodnár Mihályné felebbezése Piros nevezett által kért nyugdíjmegtadása hat. ellen. Hat. jóv.

Községi előjárók felebbezése Ókér az igazoló választmányi tagok megválasztása hat. ellen. Választás jóv.

Községi előjárók felebbezése Ókér az óvodai dajka fizetési többlet hat. ellen. Előjáróság fizetési kötelezettség alól fölmentetett.

Zsigmond Gyula felebbezése Piros egy őrnök-végrehajtói állás szervezésének megtagadása hat. ellen. Az állás 1000 kor. szervezendő.

Dr. Beleszlijin Miklós felebbezése Óbecse a község belsőségében végrehajtandó utburkolási munkálatok, valamint az Óbecse—topolyai községi (közülők) közut 0—10 km. szakaszán végrehajtandó utépitési munkák biztosítása hat. ellen. Felebb. elut.

Ij. Döme felebbezése Zenta városának Andruskó Károly és társai előfogati dija hat. ellen. 140 kor. jóv.

Seiferr Oszkár felebbezése Zenta a libalegőli szérűsök miként való bérbeadása ellen. Hat. felold.

Bicskei és társai felebbezése Zenta a kézbesítők fizetésének javítása hat. ellen. Hat. feloldatott.

Korbecz Lajos felebbezése Zenta nevezett nyugdíjának kiegészítése hat. ellen. Hat. jóv.

Dukai Lukács felebbezése Zenta fogyasztási adókezelőség fizetésének utalványozása hat. ellen. Hat. jóv.

Horovitz L. Bernát felebbezése Zenta a helypénzszedés összegének mérséklése, nevezett háranak megtérítése hat. ellen. Hat. jóv.

Zenta polgári iskolaszékének felebbezése a

városnak a 30 filléres tanítói nyugdíjárulék hat. ellen. Hat. jóv.

Pollák Ignác felebbezése Zenta az országgyűléshez intézendő kérvény hat. ellen. Hat. megsem.

Eszes Mihály felebbezése Zenta nevezett óvadéka hat. ellen. Hat. jóv.

Pollák Ignác felebbezése Zenta a közgyűlések megkezdése idejének megállapítása hat. ellen. Hat. hatályon kívül helyezett.

Homolya felebbezése Zenta kéményseprői díjak hat. ellen. Hat. jóv.

Döme felebbezése Zenta műszaki fogalmazói állás szervezése hat. ellen. Hat. jóv.

Puskás felebbezése Zenta nevezett díjazása hat. ellen. Hat. jóv.

Répás Flóra felebbezése Zenta nevezett drágasági pótléka hat. ellen. 300 kor. kiutalványozandó.

Döme és társa felebbezése Zenta Gréczi János kártalanítása hat. ellen. Hat. jóv.

Halász Alfréd felebbezése Magyarokizsa megnevezett szintársulatának segélyezése határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Magyarokizsa tanácsának felebbezése a városnak a közgyűlések tárgysorozatába fel nem vett ügyek tárgyalására vonatkozó határozata ellen. Határozat megsem.

Dr. Solti felebbezése Magyarokizsa a tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában hozott törvényhatósági határozat megkezdését illető határozata ellen. Hat. megsem.

Dr. Solti Imre felebbezése Magyarokizsa a tisztviselői fizetések rendezését hatálytalanító városi határozatot felülbírói törvényhatósági határozat megkezdése tárgyában hozott határozata ellen. Hat. megsem.

Magyarokizsa tanácsának felebbezése a városnak a vízvezeték nem létesítése határozata ellen. Tervek bemutatandók.

Ugyanannak felebbezése a városnak Bagó János tanító szobájának kifestése ellen. Hat. megváltoztatott.

Ugyanannak, továbbá Csikós Szilveszter és társainak felebbezése Magyarokizsa a pásztorbérek leszállítása határozata ellen. Hat. megv.

Fratricsevits János felebbezése Magyarokizsa városnak a rendőrség esőköpenyeinek beszerzése határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Dr. Feuer Lipót felebbezése Mohol trachoma helyiség bérlete hat. ellen. Hat. megsem.

Ludaics Szava felebbezése Mohol az általa kért kártérítés hat. ellen. Hat. jóv.

Rácz Ferenc felebbezése Óbecse az általa kért drágasági pótlék hat. ellen. Hat. jóv.

Kovács Ferenc felebbezése Óbecse a róm. kath. kántor fizetésfelemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Péterrévi gör. keleti hitközség felebbezése Péterrévi községnek gör. kel. kántori állás szervezése hat. ellen. Hat. jóv.

Dr. Sztárcsevits és társa felebbezése Péterrévi egy fürdőház létesítése hat. ellen. Uj hat. hozandó.

Balassa József felebbezése Péterrévi községnek a községi legelőn való legeltetés szabályozása hat. ellen. Hat. jóv.

Medurity Z. János felebbezése Turja Sztéfánovits Szilárd és társa fizetésfelemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Szimits Stefánia felebbezése Turja kért fizetésfelemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Jojkity és társai felebbezése Turja szerb hitközség által kért 50 láncc föld átengedése tárgyában. Hat. megsem.

Vidákovits Benő felebbezése Ada a segéd-és kezelőszemélyzet fizetésfelemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Hárs Aladár felebbezése Óbecse polgári leányiskola róm. kath. hitoktató díjazása hat. ellen. Hat. megsem.

Eremités és társai felebbezése Martonos juhoknak a belterületre való behajtása hat. ellen. Hat. felold.

Velicskov és társai felebbezése Martonos a rendőrök fizetésének, lótartási átalányuk felemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Terzin és társa felebbezése Martonos a libák legeltetése hat. ellen. Hat. jóv.

Szabó és társai felebbezése Bácsborsod a rendőrség ruhaátalánya hat. ellen. Hat. megsem.

Katanits István felebbezése Bátmonostor a rendőrség ruházatának kiszolgáltatása és a rendőrségi szervezeti szabályrendelet módosítása hat. ellen. Hat. megváltoztatott.

Folkmann Rudolf Csávoly Schwerer Lajos jutalmazása hat. ellen. Hat. jóv.

Bozsits és társai felebbezése Hercegszántó a községi kertész és kisbírák fizetésemelési kérelmének megtagadása hat. ellen. Uj határozat hozandó.

Eichinger Pál felebbezése Kula és felesége segélyezésének megtagadása hat. ellen. Hat. jóv.

Kovács Béla felebbezése Regőce iskolaépités hat. ellen. Hat. jóv.

Pétery felebbezése Regőce a községi kisbí-

rák ruhaátalányának megtagadása hat. ellen Hat. jóv.

Hiel József felebbezése *Regőce* irnok-vegrehajtó fizetésemelése s önálló végrehajtói állás szervezésének megtagadása hat. ellen. Hat. jóv.

Bogisits felebbezése *Torzsa* községi irnoki és irnok végrehajtó fizetésemelése hat. ellen. Hat. jóv.

Sztritykov Zsiván felebbezése *Csurog* községi előjáróság segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet fizetési és napidijairól szóló szabályrendelet hat. ellen. Pótlásra visszaadott.

Kiss Nándor felebbezése *Szépliget, Wekerlefalva, Dunacséb, Szilbács, Bulkeszi, Parrag, Dunabökény, Boróc, Bácsstóváros, Palona* és *Bácsujlak* községeknek a XX. és XXI. állatorvosi állásokkal kapcsolatos fizetés megállapítása hat. ellen. Hat. jóv.

Prokecz felebbezése *Csurog* 8 drb. mélykut furása hat. ellen. Hat. jóv.

Stefán felebbezése *Bezdán* mészáros ipar szabad iparrá tétele hat. ellen. Hat. jóv.

Báhl és társai felebbezése *Csonoplya* 1910 évi legeltetési, fedeztetési díjak megállapítása és az ugynevezett laposokba a szarvasmarha legeltetésének megengedése hat. ellen. Hat. megsem.

Ehmer Ferenc felebbezése *Órszállás* az ő címére tartásdíj megállapítása és folyósítása hat. ellen. Hat. jóv.

Bäcker felebbezése *Kerény* kántortartó községi pótdózájának törlése hat. ellen. Három évre törőtetett.

Weber György felebbezése *Küllöd* iskola és óvoda épületére vonatkozó telek kijelölése hat. ellen. Hat. jóv.

Kokusz János felebbezése *Órszállás* vásári helypénzszedési jogbérlet kártalanítási kérvénye hat. ellen. Hat. jóv.

Dobrity Milán felebbezése *Tündéres* korcsmai létszm emelése hat. ellen. Hat. jóv.

Bálint András *Zsablya* Sztójsin Jován jutalmazása hat. ellen. Hat. jóv.

Dr. Barakkó Gábor felebbezése *Káty* trachoma gyógykezelési tiszteletdíját meg nem állapító hat. ellen. Hat. felold.

Szaghmészter János felebbezése *Felsőkabol* villanyvifágítás beszüntető hat. ellen. Hat. megsem.

Ticserits Ferenc felebbezése *Sajkásgyörgye* helyettesítési díjait megtagadó hat. ellen. Hat. jóv.

Lalin János felebbezése *Mozsor* községi rendőrség ingyenes gyógykezelését megtagadó hat. ellen. Hat. megsem.

Bozóky és társai felebbezése *Tiszakálmánfalva* községi alkalmazottaknak a ker. munkásbiztosító pénztárba való bejelentése hat. ellen. Részben feloldatott.

Bozóky és társai felebbezése *Tiszakálmánfalva* községi rendőrség gyógykezelését megtagadó hat. ellen. Hat. megsem.

*Zsablya* község felebbezése a csajkás községek rétkelző bizottságának a kubikgödörök halászati jogának bérbeadása hat. ellen. Hat. jóv.

Kremmer Lajos felebbezése *Káty* személyi pótlékát megtagadó hat. ellen. Hat. megsem.

Szegedinác Ariskó felebbezése *Csurog* Zékity Péter rendőrvetető fürdőzési segélye hat. ellen. Hat. jóv.

Gávrilovits Pál felebbezése *Felsőkabol* nazarénusok segélyezése hat. ellen. Hat. megsem.

Horváth és társai felebbezése *Nagybaracka* Hegedüs Imréné panasza hat. ellen. Hat. jóv.

Ódry István felebbezése *Vaskút* irodai személyzet jutalmazása hat. ellen. Hat. megsem.

Wiland és társai felebbezése *palonai* községi adójuk tárgyában. Hat. jóv.

*Bulkeszi* a negyedik esküdt fizetésének az előjárók közötti felosztása jóv.

Ugyanaz két kisbírónak adandó drágasági pótlék 2—2 korona havonként jóv.

*Szépliget* Czindli Ferencről utcljaira vett ingatlan vétele 48 öf 120 K. jóv.

*Palánka* kéményseprővel kötött szerződés évi 1100 kor. jóv.

Ugyanaz Heil Péter dunapart bérelt hátralékának leírása 381 K. 50 f. jóv.

*Bácsstóváros* Protity Mihálynak adandó állandó segély havi 30 kor. jóv.

*Palona* Popper és Lotschpeich tulajzetett községi adójának visszafizetése jóv.

*Bácsstóváros* Kokanov Katalin részére adandó állandó segély évi 40 kor. jóv.

*Ujpalánka* bor- és hufogyasztási adó beszedési jutalékának hovaforodítása jóv.

*Dunabökény* behajthatlan községi adók leírása jóv.

*Bácsstóváros* községi kisbíráknak adandó segély jóv.

Bogyán és Vajsza községek határozata a kéményseprői díjaknak általán összegben való megállapítása 1 évre jóv.

*Palánka* a róm. kath. templomszolgá fizetésének felemelése évi 540 K. jóv.

Ugyanaz Bruder Istvánt terhelő végrehajtási díjnak törlése jóv.

*Opalánka* Boróczi Sztankó segélyezése jóv.

*Dunacséb* anyakönyvi díjaknak hovaforodítása részben megsem.

*Bácsujlak* a fogyasztási adó kezelőinek jutalmazása megsem.

*Bácsstóváros, Boróc, Palona, Dunabökény, Szilbács, Ujpalánka* és *Wekerlefalva* községek határozatai a vakokat gyámolító országos egyesület kötelekébe való belépése jóv.

*Boróc* önkéntes tűzoltó szövetségnek segélyezése 100 kor. jóv.

*Wekerlefalva* szegényalpból 3000 korona kölcsön felvételi jóv.

*Dunacséb* 1910. évi pénztár feleslegnek hovaforodítása és Bogsechutz József volt segédjegyző temetési költségeinek fedezése jóv.

*Boróc* Tiefenbach Bálint végrehajtó 1 évi szabadsága jóv.

*Dunacséb* belvizelvezető főcsatorna torkolatának helyreállítása 1427 K. jóv.

*Palona* Steuer József legelődíj hátralékának törlése 1063 K. jóv.

*Palánka* a jegyző fizetése megállapított. *Ujpalánka* róm. kath. hitközségnek a palánkai hitközségtől való különválása Hat. megsem.

*Opalánka* anyakönyvvezetői helyettes ki- rendelése és a községi kisbírák részére adandó cipők jóv.

*Opalánka, Palánka* és *Ujpalánka* határozatai az italadó és hufogyasztási adó beszedése és kezelése. Uj hat. hozandó.

*Szépliget* Schneider József segélyezése jóv. *Dernye* ingatlan vétele, hórházi alap letesítése és járdák építése jóv.

*Jánoshalma* anyakönyvi díjak hovaforodítása a multra jóv.

*Militics* rendőrségi szervezési és az előjáróság, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet fizetéséről alkotott szabályrendelet módosítása jóv.

*Vajsza* és *Bogyán* hasontárgyu határozata jóv.

*Militics* tűzoltó- és lövészeget segélyezése jóv.

*Bácsordas* anyakönyvi díjak átengedése 3 évre jóv.

*Hódság* orgonagázoló fizetésemelése és a gypmester segélyezése jóv.

*Szilberek* gyámmentári ellenőr lakbére jóv. *Jánoshalma* kanász fizetésemelése jóv.

*Paripás* rendőrök jutalmazása jóv. *Mátételke* járdák építése jóv.

*Jánoshalma* Faddi társai kártalanítása jóv. *Bácsordas* jegyző személyi pótléka jóv.

*Borota* postán érkezett küldemények és értékek átvétele iránt alkotott szabályrendelete jóv.

*Szilberek* Belyánszki Gábor behajthatlan árvatári kamathátralékának a gyámmentári tartalékalpból leendő megtérítése. Pártolják.

*Dernye* díjnoki állás szervezése megsem. *Dernye* vasuti hozzájáruló műút építési költségei és előfogatosok felfogadása jóv.

*Militics* bába működési és látogatási díjai részben jóv.

*Szentfülöp* vasut részére kisajátított földekből az építési vállalat birtokában maradt területek megváltása megsem.

*Szentfülöp* kölcsön visszafizetése megsem. *Szentfülöp* Eichinger Márton és társa kártalanítása jóv.

*Szentfülöp* vasut céljaira kisajátított földek tulajdonosainak kártalanítása jóv.

*Szentfülöp* vasut céljaira kisajátított földekért fizetett kártalanítási összeg után járó kamatok kifizetése jóv.

*Szentfülöp* Perti Ádám és társaitól a vasut céljaira kisajátított földterület árának meghatározása jóv.

*Bajmok* választási kerületek megállapítása jóváhagyatott.

*Dernye* járványkórház ház megvétele jóv. *Hódság* községi előjárók, segédkezelő- és szolgaszemélyzet fizetési szabályrendeletének módosítása és községi épületek előtti járdáknak aszfaltozása jóv.

*Borota* iskola- és templomszolgá díjazása jóváhagyatott.

*Borota* postaküldöncnek fizetésemelése 100 korona jóv.

*Borota* jegyző jutalmazása 400 korona jóv. *Bácsordas* segédjegyző és végrehajtó jutalmazása jóv.

*Lilomos* Lamos segédjegyző szabadsága 1 évre jóv.

*Bogyán* Popov Csedomir földjének megváltása jóv.

*Dernye* husvizsgáló fizetése 240 kor. jóv. *Jánoshalma* II. községi orvosi állás szervezése. Pártolva fölterjeszti.

*Jánoshalma* egy földadónyilvántartói állás szervezésének megtagadása. jóv.

*Katymár* községnek az utcák és terek szabályozását megtagadó határozata. Hat. feloldatott. Uj pályázat kiirandó.

*Katymár* II. segédjegyzői állás szervezése hat. megsem.

*Gombos* munkásházak építése jóv.

*Borota* közmunka megválthatlansága jóv. *Bácsfeketehegy* utcaszabályozás folytán nyerendő és vesztendő területek egységárai jóv.

*Csantavér* szolgák béremelése. Uj határozat hozandó.

*Csantavér* epreskertész béremelése, 1910. év végéig leirt állami adók utáni községi és vallási adók leírása és behajthatlan adók utáni pótdókok leírása jóv.

*Kishegyes* Fabó Mártonné és társától vásárolt ingatlan vétel Csernik Benjámin csereszterdése, Halász Gyula birtokkiigazítása, községi apaállatok biztosítása és Szóke Péter és Hermecz Szilveszter ingatlainak vétele jóv.

*Kossuthfalva* Kertész Sándor segélyezése, vágóhídi szolga lakbére és az utcaszabályozás folytán keletkező területek megváltása jóv.

*Pacsér* behajthatlanná vált községi adók leírása, egy másodirnoki állás rendszeresítése (800 korona), végrehajtási díjak átengedése és az utcaszabályozás által keletkező területek váltásárai jóváhagyatottak.

*Szeghegy* községi szolgák bérelemelése és vasuti rendőrjáratok jóv.

*Doroszló* harangozó javadalmazása 400 korona jóv.

*Sztapár* fogyasztási és italadóellenőr jutalma jóváhagyatott.

*Pacsér* kisbírák bérelemelése 50—50 kor. jóváhagyatott.

*Szilágyi* libalegeltetési célra átengedett terület jóv.

*Topolya* anyakönyvvezetői állás rendszeresítése megsem.

*Zenta* Csizik János behajthatlan haszonbérhátralékának törlése jóv.

*Kishegyes* Hermecz Imre és Zsolnai János urbéri legelőtartozásaik törlése jóv.

*Apatin* irnokvégrehajtó nyugdíjjárulékának a község által leendő fedezése és községi alkalmazottak biztosítása jóv.

*Bácskertes* községi irnoki fizetésemelés 800 kor. jóv.

*Bácsszentiván* szénkénegraktár jövedelem felhasználása jóv.

*Doroszló* zombor—palánkai ut megszükités és uj tanítói állás jóv.

*Gombos* táncmulatságok korlátozása jóv. *Szilágyi* gazdasági ismétlő-iskola segélyezése és a kataszteri munkálatok költségei jóv.

*Szond* Braun Boldizsár irnok fizetésfelemelése és Andrasits Andrásné segélye jóv.

*Bajsa* határozata községi szolgák lakbére, irnokvégrehajtó személyi pótléka, Berkes Jenő személyi pótléka, utcaszabályozás folytán nyerendő vagy vesztendő területek egységárainak megállapítása, óvónői fizetésfelemelés, özv. Szugyi Pálné, Czizovszky János segélyezése, a községi kanászok béremelése, Kiss József munkadíja, lámpagyújtogató béremelése, Masita József adójának törlése és községi adók törlése mind jóváhagyatott. Ellenben a rendőrség gyógykezelése tárgyában uj, méltányos határozat hozandó.

*Bácsfeketehegy* szolgák fizetésemelése, topolya—óverbázi uttest kiegészítése, előjárói napidíjak felemelése és a községi orvos trachomakezelési átalánya jóváhagyatottak.

*Temerin* két uj irnoki állásnak szervezése jóváhagyatott.

*Ofutak* vágóhid használati joga 1428 kor. jóváhagyatott.

*Ofutak* segédjegyző segélyezése 400 kor. jóv. *Ofutak* vásárjog bérlet kártalanítása 250 kor. jóv.

*Petróc* járványkórház bővítése és alakítása 3416 kor. jóv.

*Petróc* Dobsinszky Ludomér temetési költségei 800 kor. jóv.

*Petróc* egyes ingatlanok tulajdonjogának átengedése megsem.

*Osóvé* és *Ujsóvé* körorvos lakbére, fuvarátalánya és trachomadíjai jóv.

*Okér* mult évi pénztári maradvány felhasználása jóv.

*Okér* kéményseprői díjak megváltása megsemmisített.

*Ujsóvé* Brücker Lajos pótdózájának törlése jóváhagyatott.

*Kölpény* segédjegyző és irnok drágasági pótléka jóv.

*Piros* előfogatosok bérének emelése 500 kor. jóv.

*Kiszács* fogyasztási adókezelő díjazása 500 kor. jóv.

*Okér* előjárók jutalmazása jóv. *Martonos* községi közdülő, közutak törzkönyvi munkálatai megsem.

*Káty* titel—perlasz—nagybecskereki h. é. vasut segélyezése megsem.

*Felsőkabol* ugyanazon tárgy határozata szintén megsem.

*Verpőd* törvényhatósági távbeszélő hálózat előfizetői közé való belépése jóv.

*Órszállás* vasuti állomáshoz vezető trvh. közútról kiágazó községi utca kiépítése jóv.

**Nagybaracska** ingatlanoknak a vasutépítés céljaira leendő átengedése jöv.

**Zenta** a Horti János jutalmazása, egyes vadászterületek bérleti jogának átruházása, mákosi földek haszonbérhátalékának elengedése, Jókai- és Thököly-utca utófelülvizsgálata, Rákóczi-rakpart kisajátított telekrészleteinek eladása, kiségitő mezőőrök javadalmazása, ménlovászok díjának felemelése, Bruckner Gyulának haszonbérbe adott földterület, Szalai Jakab hátaléka, Balla István legelőhátalékának törlése, Kormányos Rozália, Döme Péter hátalékának törlése, Müller Gyula, Kadran Dávid, Dér Ferenc utóállíttatása költségeinek törlése mind jóváhagyatott. Ellenben a közgyűléseken való felszólalások határidejének megállapítása megsemmisített. (2 kor. 72 fillér).

**Magyarkanizsa** Terényi József által befizetett legelődíjtöbblet visszatérítése és az iparostanonciskolánál felállítandó új tanfolyam jöv.

**Ada** járványkórház céljaira megvett ingatlan, Bene József községi irnok fizetési előlege, Fehér Armin kántor-tanító fizetési előlege, Vukov Tanasztia tartozásának törlése, Bene József községi irnok szabadsága, ingatlan átruházása, Lengyel József segélyezése, Bek Adolf községi irnok szabadsága, ártésl kutak furása, a »Nagyut« körülrakolása és ada—moholi villamossági részvényszerűségi társaság művére vonatkozó szabályrendelet mind jöv.

**Mohol** az ada—moholi villamossági részvényszerűségi társaság művére vonatkozó szabályrendelet, egy gör. keleti szerb tanítói állással egybekötött fizetés megállapítása, Kuburty Maxim rendőr kegydíja, Nedelykov Jovan törlési engedélye, kisbírák drágasági pótléka, Halász József kézbesítő drágasági pótléka, községi rendőrség nyugdíj járulékának a község által leendő befizetése és behajthatatlan községi pótdó leírása mind jóváhagyatott.

**Bácsföldvár** 1911. évi anyakönyvi díjak megsem.

**Bácsföldvár** Rohonczy—Longai és a község közötti perben a községet képviselő ügyvéd díjai (3000 K), egy hatodik gör. kel. szerb iskola felállítására és a tanítói állással egybekötött fizetés, 1910. évi anyakönyvi díjak, helyettes-bíró fizetésfelemelése, előfogatosok díjazása, Kozarszky György és társa árvtatári tartozásának törlése (982 K), letelepülésről alkotott szabályrendelete, Balla Dénes fizetésének rendezése (1600 K), Haszák József II-od bíró személyi pótléka, Nyitrai József örökösait terhelő tartozás törlése és írógép beszerzése mind jöv.

**Martonos** kéményseprői lakás átalakítása, rendőrök, kisbírák és udvarosok fizetésfelemelése, a rendőrség tagjainak betegség esetében ingyenes orvosi és ingyenes gyógyszerrel való ellátása, id. Faragó István és társai fogyasztási adójának törlése és a kiserői földek bérbeadása mind jöv.

**Obecs** két jegyző fizetésének rendezése, aszfalt tisztántartására szükséges eszközök beszerzése, Sagity Mladen legelődíjának leírása, obecsei vasúti állomáshoz vezető tágla gyalogjárónak aszfalt burkolattal leendő kicserélése, gyeptesteri fizetés felemelése, özv. Mihajlovits Jánosné segélyezése, Oláh Sándorné után felmerült szállítási költség leírása, az utcai gyalogjárók kijavítása és létesítése folytán felmerült költségek (1221 K), a pócegődrök kitisztításához szükséges szivattyú beszerzése, Szegő János jutalmazása, ifj. Antal András napidíjának felemelése, Palfy Dezső főmérnök munkadíja, Sikoparia Dusan segédjegyző fizetési előlege (400 K) és az előjáróság drágasági pótléka, mind jóváhagyatottak.

**Szenttamás** behajthatatlan pótdó leírása jóváhagyatott.

**Bácsborsód** jövőben szükséges községi építkezések költségeinek biztosítása, községi segédjegyző lakbéré és személyi pótléka és községi szervezési és fizetési szabályrendelet módosítása jóváhagyatottak.

**Bácskerekstur** 1909 év végén fenmaradt és behajthatatlanná vált községi és legelőadó leírása jóváhagyatott.

**Bátmonostor** községi kisbírák ruházata jöv.

**Ugyanannak** határozata a védgátalap fenntartása, mikénti gyümölcsötzetése s ezen alap követeléseinek leírása megsem.

**Béreg** kertészek jutalmazása, kertészek fizetésfelemelése és az 1910 évi anyakönyvi kivonati díjak átengedése jöv.

**Cservenka** községi segéd- és kezelőszemélyzet fizetésfelemelése és lakbérének megállapítása jöv.

**Dávod** községi közdüloutak megszükitése folytán nyert területek eladása megsem.

**Gara** behajthatatlanná vált községi korcsma bérlethátalékok leírása jöv.

**Kiskér** Gerber Fülöp községi irnok szabadságolása és Brückner Keresztély községi segédjegyző szabadsága és helyettesének javadalmazása jöv.

**Kuczora** Tikviczki József községi irnok-

végrehajtó fizetésfelemelése részben megváltoztatott.

**Kula** Koller László községi irnok szabadságolása, községi kisbírák fizetésfelemelése és építési alap létesítése és az utcaszabályozás folytani kártalanítások megállapítása jöv.

**Nagybaracska** 1910 évi anyakönyvi kivonati díjak átengedése, Nédity Mihály n. jegyző javadalmazásának megállapítása és irattári helyiség felépítésének az 1912 évre leendő elhalasztása jöv.

**Ujverbász** község határozata a vármegyei gazdasági egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezetnek felszámolása folytán felmerült 300 korona hiányának fedezete, Zomborban létesítendő »Erzsébet királyné« szobor céljaira megszavazott hozzájárulás és Schmidt Lajos segélyezése jöv.

**Ujverbász** apaállatok beszerzése és szőlőkben felállítandó kisdévodá telkének megjelölése és átengedése megsem.

**Ujverbász** a Ferenc-csatornai műmalmok részvényszerűségi társaság visszatérítési kérelme és a »Polakovits« féle alapítvány alapítólevele jöv.

**Vaskút** községi rendőrség ruhaátalánya megsem.

**Ugyanannak** Becker Gyula községi irnok fizetésfelemelése jöv.

**Veprőd** Kelemen János és felesége szül. Bogdán Anna budapesti lakosoknak utcaszabályozás folytán kártalanítása, a Zomborban létesítendő »Erzsébet királyné« szobor céljára megszavazott hozzájárulás, a veprődi diszlövészegylet segélyezése és a gazdasági ismétlő iskolai tanítók tiszteletdíja jöv.

**Tündéres** utcák és terek szabályozása tárgyában Vadász Pállal kötött szerződés és Legyenác István segélyezése jöv.

**Boldogasszonyfalva** községi telekkönyvi betéteknek az eredeti betétekkel való egyeztetése és a díjak megszavazása jöv.

**Nádajta** közegészségügyi beosztás és a bába látogatási díja megsem.

**Ugyanaz** a hitfelekezetek segélyezése erre az évre jöv.

**Sajkásszentiván** iskola, képzési és nevelési alaplál fennálló követelések leírásához szükséges törlési engedélyek kiállítására és fogyasztási adó mérséklése megsem.

**Sajkásszentiván** a bába látogatási és működési díja tárgyában. Megsem.

**Tiszakálmánfalva** járványkórház felépítése jóváhagyatott.

**Zsablya** községi II-od orvosi állás rendszeresítése jöv.

**Csuróg** jegyző és két segédjegyző fizetésének rendezése jöv.

**Bácsgyulafalva** Perndl Adorján plébános fizetésének rendezése. Pótlásra főbíróként adatott.

**Bácsgyulafalva** 1910. évi vallási járulék felesleg hovatartozása jöv.

**Bácsgyulafalva** iskolaépítése megsem.

**Bácsgyulafalva** behajthatatlan községi követelések leírása jöv.

**Bedán** legifj. Vojnits István szabadsága, jegyzői lak vétele, illetve ahhoz való kölcsön felvétele, községi kisbíróinak felleltménye és Eberling Katalin vak gyermek kiképzéséhez való hozzájárulása jöv.

**Csonoplya** róm. kath. templom javításához szükséges napszám megváltása jöv.

**Gádor** tüzi fecskendő beszerzése és az önkéntes lüzolló egyesület segélyezése, Nortonkut létesítése, Koch János segédjegyző szabadsága, községi rendőröknek betegség esetén való ingyen gyógykezelése, özv. Weigand Antalné által a községtől vett ingatlanra vonatkozó szerződés jóváhagyása, országos gyermekszanatóriumba való belépése és a községi jegyző javadalmazása, mind jöv.

**Kerény** jegyzői fizetésrendezés és a fizetési szabályrendelet módosítása jöv.

**Kerény** sertéshizlálási szabályrendelet alkotása megsem.

**Kerény** tankötelesek utáni hátalékos 30 filléres járulékoknak rendezése. Pótlásra visszaadatott.

**Kerény** ingatlanok B. lapjának tkvi kiigazítása jöv.

**Küllöd** Koch Márton nyilatkozata egy darab ingatlanok a község, mint tényleges tulajdonos javára való átengedése, a bába fizetésének megállapítása, Laufer Antal jutalmazása és a községi előjárók napidíjai jöv.

**Orszállás** kisbíráknak a »Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíj-Együletébe« való beiratása megsemmisített, Turánszky József segédjegyző fizetésének felemelése jöv.

**Nemesmilitics** járdaépítési szabályrendelete, templomjavítási költségek fedezésére kölcsön felvétele, községi kisbírák drágasági pótlék, »Tartalék-alap« létesítése és a csordások fizetésének javítása jöv.

**Ószivác** községi rendőröknek betegség ese-

tén való ingyen gyógykezelése, községi segédkezelő és szolgaszemélyzet fizetésének rendezése és Erzsébet-fák és liget létesítése mind megsem.

**Ujszivác** községi rendőröknek betegség esetén való ingyenes gyógykezelése és Kozik Ida óvónő fizetésének felemelése jöv.

**Kerény** iskola és óvoda felszerelése és hebutorozására vonatkozó vállalati szerződés jóváhagyatott.

**Dunagárdony** behajthatatlanná vált utadóhátalékoknak a községi pénztárból leendő fedezése megsem.

**Tündéres** Kozarev István előfogatos fizetésfelemelése részben jöv.

**Ugyanaz** faiskola szakkezelői állás szervezése jöv.

**Sajkásszentiván** kisbírák fizetésfelemelése megsemmisített.

**Dunagárdony** Kovácsévits Demeter görög kel. lelkész, hitoktató segélyezése. Pótlásra főbíróként kiadatott.

**Mozsor** Eremics Csedo theológus tanulmányi segélye jöv.

**Csuróg** adókönyvecskék ingyenes kiosztása részben jöv.

**Boldogasszonyfalva** Jovanov Zsvojin községi irnok fizetésfelemelése és kisbírák fizetésfelemelése jöv.

**Tiszakálmánfalva** II-od szolgál fizetés emelése jöv.

**Dunagárdony** Szimits Péter segélyezése jöv.

**Csuróg** Kiss Vendel postamester segélyezése jöv.

**Zsablya** vásárbérlő kártalanítása jöv.

**Tiszakálmánfalva** fogyasztási adójutalék felosztása megsem.

**Mozsor** Berecz Kálmán személyi pótléka jöv.

**Dunagárdony** Popagyurjev Vása legelőőr fizetésfelemelése jöv.

**Tiszakálmánfalva** vásárbérlő kártalanítása megsem.

**Sajkásszentiván** Mirkov Milos segélyezése és özv. Wahl Katalin állandó segélyezése jöv.

**Felsőkabol** házostály és házbéradónak a községi pénztárból leendő fedezése jöv.

**Csuróg** toronyóra kezelői állás szervezése, anyakönyvvizetési díjak hovaforditása és Tapavicza Emil községi irnok gyógyköltsége jöv.

**Boldogasszonyfalva** a fogyasztási adónak a községi pénztárból leendő fedezése megsem.

**Dunagárdony** aljegyzői állás javadalmazása jöv.

**Titel** Zomborban emelendő »Erzsébet királyné« szobor költségeihez leendő hozzájárulás, Gerő Árpád körállatorvos nyugdíjáruléka, özv. Vukov Rakilla, Bulja Julianna állandó segélyezése, Országos Gyermekszanatórium Egyesület segélyezése, az országos betegápolási pótdótnak a községi pénztárból leendő fedezése és téglajárdák építési költségei (10.000 kor.) mind jöv.

**Mozsor** özv. Knezevity Anna állandó segélyezése jöv.

**Sajkásszentiván** községi előfogatosok fizetésfelemelése és községi kisbírák fizetésfelemelése jöv.

**Mozsor** Rákics Áca tartozásának rendezése jöv.

**Tündéres** a fogyasztási adónak a községi pénztárból leendő fedezése megsem.

**Dunagárdony** Knezevich János községi jegyző drágasági pótléka jöv.

**Tündéres** a vármegyei utadónak a községi pénztárból leendő fedezése jöv.

**Boldogasszonyfalva** a községi előfogatosok fizetésfelemelése jöv.

**Dunagárdony** Csávits Emil faiskola szakkezelő fizetésfelemelése, özv. Radivojev Milosné állandó segélyezése és Csávitsné Dimitrijevits Zorka tanítónő fizetésfelemelése jöv.

**Tündéres** a község és Tyurity Gergely közt létrejött ajándékozási szerződés elfogadása jöv.

**Zsablya** az országos betegápolási pótdótnak a közpénztárból leendő fedezése és Csonkits Bogolyub tartozásának rendezése jöv.

**Mozsor** községi előfogatosok 1911. évi pótléka és egyes alapoknál fennálló behajthatatlan követelések fedezése jöv.

**Titel** Mrkusits János és társai állandó segélyezése jöv.

**Nádajta** Malefaski György segédjegyző gyógyköltségeinek megtérítése jöv.

**Zsablya** fogyasztási adóellenőrök tiszteletdíja jöv.

**Dunagárdony** községi rendőrség ingyenes gyógykezelése jöv.

**Sajkásszentiván** Ognyenov János állandó segélyezése és Szovrics Szovra és társai állandó segélyezése jöv.

**Sajkásszentiván** fogyasztási adókezelő tiszteletdíja megsem.

**Sajkásszentiván** Ranczinger Ferenc tanulmányi segélye, a hitfelekezetek segélyezése és Krklyus Vása és Jevra állandó segélyezése jöv.

**Mozsor** túlfizetések visszafizetése megsem.

*Sajkásgyörgye* tenyészállatok gondozására állás szervezése jóv.

*Sajkásszentiván* országos betegápolási pótadónak a közpénztárból leendő fedezése és Peják Mita állandó segélyezése jóv.

*Mozsor* Petrovits Zsiván állandó segélyezése jóv.

*Felsőköböl* községépületeinek újraszámozása, kisegítő irnok ideiglenes alkalmazása, Mihajlovits Mita segélyezése, Marczikity Miklós kataszteri nyilvántartó jutalmazása (100 kor.) és az izraelita hitközség segélyezése (100 kor.) jóv.

*Titel* községi rendőrség ingyenes gyógykezelése jóv.

*Tündéres* községi rendőrség ingyenes gyógykezelése jóv.

*Sajkásszentiván* Vlaskalia Bogolyub segélyezése jóv.

*Alsóköböl* behajthatatlan köz költség, fogyasztásiadó, vallási járulék és közmunka hátralék leírása, Atanaczkovic Szavko irnok fürdőköltisége (200 kor.) és községi rendőrség ingyenes gyógykezelése jóv.

*Tündéres* távbeszélő állomás bevezetési költségeihez hozzájárulás jóv.

*Csurug* tiszai fürdőház építése jóv.

*Alsóköböl* Veszelinovits Milán községi jegyző faátalánya és Pallas-féle nagy lexikon beszerzése (300 kor.) jóv.

*Sajkásszentiván* települési szabályrendelet módosítása jóv.

*Mozsor* pocolyák lecsapolására szolgáló árok kiépítése jóv.

*Titel* Vécsey Jenő tanulmányi segélye jóv.

*Sajkásszentiván* községi földek elszántása illetve a mesgyék kijelölése.

*Mozsor* Etinszki Szevén ház hely adományozása, Ivanits Szima ház hely adományozása és ház helyek adományozása jóv.

*Káty* néh. Szaich Gyula községi jegyző által a jegyzői lakban eszközölt beruházások visszatérítése 1000 K. jóv.

*Felsőköböl* II. od. irnoki állásnak szervezése jóv.

*Zsablya* híffelekezetek segélyezése 1911-re jóv.

*Káty* Szmylianyits Rada segélyezése, a Zomborban emelendő Erzsébet királyné szobor költségeihez leendő hozzájárulás és Nésin Gyóka segélyezése (100 kor.) jóv.

*Mozsor* iskolapadok többlet költségeinek fedezése 208 kor. jóv.

*Dunagárdony* Márkovits Momir tanulmányi segély 240 kor. jóv.

*Nádalya* lámpagyújtógatói állás, két réti csősz állás és gypmesteri állás szervezése jóv.

*Csurug* az iparos tanonciskolai tanítók díjazásának, Vészity György segédjegyző fizetés-előlege és a község megtakarított pénzeinek elhelyezése jóv.

*Sajkásgyörgye* községi földek évenkénti ugarolása jóv.

*Sajkásszentiván* pénztárnoki javadalmazás emelése, szegény iskolás gyermekek felruházása és a hitközségek segélyezése jóv.

*Felsőköböl* özv. Markovits Iliáné segélyezése, az új község háza felszentelési ünnepélynek költségei, (1245 K.) új község háza butorzat költségei, Kovács Emil és társai tanulmányi segélye, községi rendőrség fizetésemelése, községi kisbírók ingyenes gyógykezelése, községi rendőrség létszámemelése és községi rendőrség ingyenes gyógykezelése jóv.

*Felsőköböl* kirendelt állami végrekajtó költségeinek fedezése megsem.

*Alsóköböl* iskolapadok beszerzése jóv.

*Titel* tűzoltóegylet segélyezése, előfogatok fizetésemelése. Vratán Miklós tanulmányi segélye, ág. hitv. evang. egyház segélyezése és a D. M. K. E. titeli fiókjának segélyezése jóv.

*Dunagárdony* Kátics Lyuba tűzkárosult segélyezése jóv.

*Alsóköböl* tanítók faátalány emelése jóv.

*Zsablya* tanítók fizetésének megállapítása jóv.

*Csurug* községi kisbírók fizetésemelése és Sziller Jakab fizetés előlege jóv.

*Ujverbász* rendőrzvezető lakbérének megállapítása jóv.

*Magyarokanizsa* Bali Mihály tűzkárosult segélyezése jóv.

*Veprőd* országos gyermekvédő liga segélyezése jóv.

*Bácskeresztur* Makai Lukács községi díjnak és Mihalovits Sándor községi aljegyző fizetés kiegészítése jóv.

*Bátmonostor* intési és végrehajtási díjak hová fordítása jóv.

*Csátalja* községi szervezési szabályrendelet módosítása. Pótlásra visszaadott.

*Csátalja* vásár és ünnepnapokon tartani szokott nyilvános táncmultságok korlátozása iránt alkotott szabályrendelet jóv.

*Kula* Willmann József párbérének törlése jóv.

*Bezdán* behajthatatlan követelések leírása jóv.

*Mozsor* Eremit Milán nyugdíjárulék hátraléka jóv.

*Magyarokanizsa* Aczél Aurél illetményei jóv.

*Szenttamás* községi közmunka hátralékok jóv.

*Sajkásgyörgye* 1907. évi réti legelődíj leírása jóv.

*Káty* 1908. évi számadási hiány fedezése jóv.

*Nemesmilitics* behajthatatlan követelése leírása jóv.

*Felsőszentiván* behajthatatlan követeléseinek leírása jóv.

*Herczegszántó* behajthatatlan követeléseinek leírása jóv.

*Kossuthfalva* község határozata követeléseinek leírása jóv.

*Zenta* hitelátruházások jóv.

*Bezdán* II. fejezet költségeinek mikénti fedezése jóv.

*Parrag* legelődíj kivetésének mellőzése jóv.

*Palánka* követeléseinek leírása jóv.

*Oszivácz* legifj. Szemző István községi adója jóv.

*Ada* Szügyi István községi adója jóv.

*Regőcze* követeléseinek leírása jóv.

*Alispáni* előterjesztés a vármegyei alkalmazottaknak adandó drágasági pótlék 15% jóv.

Utornik István kérelme szolgálati évek betudásával nyugdíjának felemelése elut.

Parcetics György lovashajdu kérelme nyugdíjának felemelése iránt elut.

Schüssler Ferenc kérelme szolgálati évek betudásával nyugdíjának felemelése elut.

Wagner György, Szokola Gyula és Muró Ambrus jegyzők kérelme nyugdíjaztatás iránt. Pótlásra visszaadattak.

Özv. Tessényi Istvánné kérelme nyugdíjának kiegészítése iránt elut.

Schwarz Károly, Kratz József, Loncsár János trvhi utkaparók kérvénye nyugdíjaztatásuk iránt 311 K. 322 K. és 334 koronával nyugdíjazták.

Orosz György nyug. utkaparó kérvénye nyugdíjának felemelése iránt elut.

*Militics* kérvénye a tervezett új gombos—militicsi h. é. vasut céljaira 60.000 korona hozzájárulási összeg megszavazása iránt elutas.

*Martonos* kérvénye a községből Magyarokanizsa felé vezető községi (közűlő) közutnak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése iránt elut.

*Kerény* kérvénye a kerény—kissztapári községi közűlő közutnak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése iránt. A kérelmet teljesítették.

Fülöpp Zoltán III. gimn. oszt. tan. csurogi lakosnak kérelme tanulmányi segély elnyerésére elutas.

Radics Aladár kérvénye költözködési költségeinek megtérítése 200 kor. megtérítettek.

Tiefenbach Bálint kérelme tanulmányi segély iránt. Elut.

Koller Lászlónak tanulmányi segélyként 250 kor. szavaztak meg.

Bayer István, Gerber Fülöp, Weisz Márton és Koch János kérelme tanulmányi segély iránt. Elutasítottak.

Speiser János kérelme tanulmányi segély iránt. 250 koronát megszavaztak.

Heincz Kálmán közíg. gyakornok tanulmányi segély iránti kérelme elut.

Dr. Müller Mátyás orvostudor és Hodik Repcze Mária szülésznő oklevelét meghirdették.

A báró Rudits ösztöndíj alapítvány kezelőbizottságának legutóbbi üléséből hozott határozatát fölterjesztették.

Özv. Varga Józsefné sz. Kollár Róza alapítványát fölterjesztették.

Az esküdtek 1912. évi lajstromának összeállításához bizalmi férfiakat kirendelték.

Pluzsarev Milán felebbezése Sztapáron megtartott előjáró választás ellen. Választást megsem.

Szárich Géza és 97 társának, továbbá Czabafi János, végül Pollák Ignác felebbezése Zenta városnak a tisztviselők fizetése rendezése tárgyában hozott határozatot hatályon kívül helyező újabb határozata ellen. Megsem.

Turfi Ferenc felebbezése Óbecse községnek a fogyasztási adók kezelése és a kezelők díjai tárgyában hozott határozata ellen. Hat. jóv.

Király Lajos felebbezése *Ada* a község háza és a nagyvendéglő árnyékszékének kijavítása határozata ellen. Hat. megsem.

Horváth társai felebbezése *Nagybaracska* a Györgypusztai iskola építésének 10 évre leendő elhalasztása ellen. Hat. megsem.

Özv. Szaich Gyuláné felebbezése *Káty* a vadászati jog értékesítése ellen. Részben megsem.

*Borota* jegyzői lak kibővítése és a középületek átalakítása jóv.

*Szilberek* községi rendőrség drágasági pótléka rendőrzvezető drágasági pótléka és szolgák drágasági pótléka jóv.

*Bácsuffalu* Zolnyán János tűzkárosult, és a tűzoltó-egylet segélyezése jóv.

*Zenta* negyedik gyógyszerház jóv.

*Topolya* községi utak törzskönyvezése, az utcák és terek szabályozása jóv.

*Militics* a tervezett ujjgombos — militicsi h. é. vasut építési költségeihez 100.000 korona hozzájárulás megszavazása megsem.

*Urszentiván* Urszentiván lecsapoló tisztogatása jóv.

*Bácskertes* vasut céljaira megszavazott hozzájárulásnak kölcsön útján leendő fedezése jóv.

*Bácsföldvár* állatdíjazáshoz megszavazott összeg 400 K. jóv.

*Csurug* a gör. kel. szerb hitközség segélyezése 2500 K. jóv.

*Úgyanaznak* a Bérits Bori szláv féle ingatlan megvétele 6000 kor. jóv.

*Káty* hat mély kut furatási munkálatainak odaitelése 19.200 kor. jóv.

*Alsóköböl* járványkórház céljaira megveendő épület 3000 kor. jóv.

*Szilberek, Sztapár, Doroszló*, határozata *Szilberek* önálló állatorvosi állás szervezés jóv.

Özv. Szauer Ferencné kérelme Ferenc fia nevelési járulékának meghosszabbítása iránt. 1912. aug. végéig meghosszabbított.

Özv. Szilvács Jánosné kérelme nyugdíjának felemelése iránt. elut.

*Bibiczey* Béla kérvénye 45281/2778 1910. sz. alatt megszavazott drágasági pótlékban való részesítése iránt elut.

*Ópalánka* határozata 1911. évi községi pótladó százaléka jóv.

*Michalovits* Kornél ny. alispán kérelme egy általa vásárolt kerti pavillon megvétele iránt. Elutasítottak.

Az esetleg megüresedő központi főszolgabírói állásnak más állásra való átszervezése. VIII. fiz. állásba.

## Latinovits Pál üdvözlése.

Lapunk vezére, *Latinovits* Pál ny. főispán, orsz. képviselő még mindig tömegesen kapja az üdvözlőleveleket királyi kintüntetések alkalmából. Legutóbb a következők küldtek távirati és levélbéli gratulációkat:

Legkegyelmesebb, fényes kintüntetéséhez szívből gratulál szívélyes üdvözléssel — özv. *Vojnits Lukácsné sz. Szemző Jozefa*.

Örömmel és melegen gratulál gyönyörű, de megérdemelt legfelsőbb kintüntetéshez ölelő sógorod — *Horthy István* alezredes.

Megérdemelt kintüntetéshez őszinte örömmel gratulál szerető rokonod — *Horthy Szabolcs* főispán, Szolnok.

Nem én vagyok az első, aki Méltóságodat királyi kintüntetések alkalmából szerencse kívánattal felkeresi, de a jó kívánat őszinteségét illetőleg az első hely emegem illet meg. Méltóságod nemcsak főispánsága idejében, hanem azelőtt és azután is a közügyek lelkes, fáradhatlan bajnoka volt s az marad szívének utolsó dobbanásáig. Ilyennek ismeri Méltóságodat az egész vármegye közönsége. Adja Isten, hogy a fényzőn, mely Méltóságodat a királyi kegy folytán most körülönti, évek hosszu során övezze Méltóságodat. Méltóságodnak legalázatosabb szolgája — *Fodor Mihály* kir. pénzügyigazgató.

Méltóságos Uram! Igen tisztelt Barátom! Örömtel szívvél sorakozom a számtalan gratulációhoz, kik Téged e napokban felkerestek, hogy Ófelsége a király által a Lipót-renddel történt kintüntetésed alkalmából üdvözljenek.

Ha alighanem az utolsók közt tán épen mint utolsó jelenek meg tisztelgőid végtelen seregében, ugy ezt ne méltóztatassál ugy magyarázni, mintha az örömhír hallatára én is nem rögtön buzdultam volna fel dicsőítéseden, hanem ugy, hogy az azóta lefolyt napok mindegyikén hű megemlékezéssel foglalkoztam ezen örvendetes eseménnyel mindig azon befejező meggyőződéssel, hogy királyi kegy Méltóságodnál érdemesebbet még nem ért és azon imádságszerű óhajjal, hogy az Egek ura mindjobb és jobb egészséggel áldjon meg.

További baráti indulatodba ajánlottan szerető hived — *dr. Pertschy Ferenc* ny. főörzsvorvos Szentfűlöp.

Méltóságos Ur! A közélet terén kifejtett nemes munkakodása amidőn a királyi trón magasságában is elismerésben részesült, engedje meg Méltóságod, hogy legmelegebb jókívánataimat kifejezzem. Legmélyebb tisztelettel — *Molnárné Radich Jolán*, Bezdán.

A rég kiérdemelt királyi kintüntetéshez, mely önzetlen közéleti működésének és tevékeny emberbaráti szeretetének jutalma, igaz szívből gra-

tulál Méltóságodnak, őszinte tiszteletét és ragaszkodását jelenti — *dr. Steuer György* miniszteri segédtitkár, Budapest.

Kitüntetéséhez szívből gratulálunk a magunk és a gazdakör nevében — *Kozák* plebános elnök, *Borsay* titkár.

Méltóságod kitüntetéséhez őszinte szívből gratulálók s kívánom, hogy állandó egészségben azt igen soká élvezhesse — *Antunits József* jegyző, Katymár.

Engedje meg, kérem, Méltóságos uram, hogy legfelsőbb kitüntetés alkalmából Méltóságodat, mint a bács megyei segédjegyzőknek és azok özvegyeinek és árváinak igaz édes atyját szívem leghálásabb szeretetével üdvözöljem. Engedje meg, hogy végtelen örömmel fejezhessem ki afölött, hogy azt, amit mi valamennyien együtt véve sem tudunk volna megadni — a megfelelő méltó elismerést — legfelsőbb Urunk megadta Méltóságodnak. Engedje meg, hogy kérjem a felsőes Uristent, miszerint kegyeskednék megengedni, hogy Méltóságod ezen legfelsőbb kitüntetéssel ékesen áldásos élete fáradozásainak gyümölcsét még soká, de nagyon sokáig élvezhesse! Méltóságodnak hálás, hűséges és szeretve tisztelő szolgája — *Égi Lajos* segédjegyző.

Benső, őszinte örömmel és büszkeséggel tölti el szívemet azon jóleső hír, hogy megyénk kiváló, nagybefolyású férfia a legmagasabb királyi kitüntetésben részesült. Csekélységem is egyike azoknak, akit Méltóságod kegyes jószága mély hálára kötelez. Kitüntetés alkalmából fogadja Méltóságos Uram hódolatlejtés tisztelettel nyilváníttára mellett legőszintébb szívből jövő üdvözlőmet. Méltóságodnak készséges szolgája — *Fenyvesi (Fucin) Márk* ny. béregi kántortanító, Budapest.

Távirati és levélbéli üdvözlőket küldtek még: *dr. Lederer* Gusztáv táblabíró Kula, *dr. Nemes* József ügyvéd, tb. ügyész Baja, *Pavlovits* Osztrén Kolozsvár, *Rein* Jakab kereskedő Katymár, *Németh* János (zombori) birtokos Herczegszántó, *Galambos* Sándor földbirtokos Óbecse, *Németh* Albert volt vm. főszámvevő Székelyudvarhely, *Honthy* Istvánné Pécs, *Obláth* Nathán Kossuthfalva, *Odry* István s. jegyző Vaskut, *Hirschfeld* Jakab szállodatulajdonos Bácsalmás, *Rotschild* Zsigmond Baja.

*Latinovits* Pál a Bács megyei Gazdasági Egylettől a következő átiratot kapta:

Kivonat a Bács Bodrogvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember hó 30-án megtartott igazgatósági ülése jegyzőkönyvéből. *Törley* Gyula társelnök örömmel jelenti, hogy *Latinovits* Pál urat, egyesületi elnökünket a koronás király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Leikes szavakban ecseteli elnök ur öméltósága érdemeit.

A gyűlés a következő egyhangú határozatot hozta:

Katymári és borsódi *Latinovits* Pál urat, ny. főispánunkat, megyénkbeli földbirtokost, vármegyei országgyűlési képviselőnként, egyesületünk illusztris elnökét a legmagasabb királyi kegy közgazdasági tevékenységeért honorálta: a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

A Bácska egész gazdátársadalmának óhaját juttatjuk öméltósága elé, amikor ezen magas kitüntetés alkalmával lelkünk egész melegével üdvözöljük, kérve az Ég urat, hogy öméltóságát számunkra tartós jó egészségben sokáig tartsa meg. — *Törley Gyula* elnök, *Inhoff* József jegyző.

## Katholikus tanítók gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zsablya, 1911. okt. 12.

Az újvidéki r. k. espereskerület tainitósága f. hó 11.-én tartotta évi közgyűlését Zsablyán,

A közgyűlés, amely tavaly a kolera miatt meg nem tartatható, az idén igen népes volt. Jelen volt a kerületi papság legnagyobb része, s a tanitóság csaknem teljes számban. Ez pedig igen jelentőségteljes esemény, különösen a mostani alkalommal, amikor az összeköttetés, a közlekedés Zsablyával olyan kényelmetlen. De hát egyetlen egy kerületi közgyűlésünk van évente, egyetlen alkalom arra, hogy egymással megismerkedjünk — mert minden esztendőben újulunk, változunk, — egyetlen összejövetel a kartársi együttérzés, szeretet fölébresztésére, gyakorlására, s tapasztalatok, eszmék egymással való közlésére. Íparkodik tehát minden jóra való tanító, akiben az összetartozandóságnak halovány tudata él, hogy ezt az egy alkalmat el ne szalassza.

A közgyűlés megnyitását mindig misehallgatás előzi meg nálunk, katolikusoknál. A mostani alkalommal is misét hallgattunk, s csak azután sereglettünk össze a katolikus iskolában,

ahol *Kirschbaum* Lajos esperes elnöklete alatt a közgyűlés a következő sorrendben folyt le.

*Kirschbaum* Lajos esperes igen találó és jellemző szavakkal festette a néptanítás, a népnevelés magasztosságát, különösen a mi napjainkban, amidőn technika és minden csak technika, amidőn a lélekkel, a lélek fejlesztésével, művelésével keveset törődnek az emberek.

A népnevelésnek hivatása az — ugymond — hogy az iskolában lelket öntsön a gyermekbe, éppen ezért magának a népnevelésnek is lelkesnek, odaadónak kell lennie, hogy az a néptanítás, népnevelés ne legyen ugyancsak gépies mesterség. Igaz, hogy a tanító munkáját nagyon is megnehezíti a gyermekek létszámának tultengése, s a szülők, a közönség fásult közömbössége.

Éppen ezért — ha már a létszám csökkenéséről nem is tehet a tanító — legalább arra törekedjék, hogy azt a közömbösséget, azt a fásultságot megtörje.

Hogy ezt mi módon érheti el, azt minden tanítónak a belátására bizza. Azonban tapintatosság, a szülőkkel való gyakoribb érintkezés, mindenesetre hathatós eszközök e célnak elérésére.

Midőn a tanitóságot szíve melegével üdvözölte, napirend előtt megemlékezett néhai *dr. Városvy Gyula* elhunyt kalocsai érsekről, mint akinek halála az egyházmegyét mélyen sulytotta. Egyben indítványozta, hogy a boldogulnak emlékezete jegyzőkönyvünkben is megörökíttessék.

Indítványa elfogadtván, örömmel említette meg másrészt, hogy az elárvult érseki szék újra betöltött, még pedig mint mondá az erdélyi püspök szerint az erre leghivatottabbal. Indítványozza: hogy új főpásztorunkat *dr. Csernoch* János, kalocsai érseket sürgönyileg üdvözöljük. Elfogadtván.

*Ezután Kovács* Antal jegyző fölolvasta a harmadévi jegyzőkönyvet, amely *Apró* György újvidéki tanító hozzászólása után kisebb lényegtelen módosítással elfogadtván.

Mindezek megtörténte után a közgyűlés gerincét képező dolgozat letárgyalása következett. A kitűzött tétel kérdéseire: Hogy elég van-e téve a törvény azon intézkedésének, mely szerint minden iskola hat osztállyal bírjon? s mi az oka annak, hogy a gyermekek legnagyobb része a VI. osztályt el nem végzi.

*Berencz* Mihály újvidéki tanító dolgozata, amelyet a kerületi tantestületek valamennyien megbíráltak, szabatosan, a bírálatok egyhangú véleménye szerint igen kimerítő, tapasztalati alappal bíró választ adott erre. A bírálatok összegezését *Sárközy* Sándor csurogi tanító adta elő, amelynek alapján aztán a közgyűlés elismerését fejezte ki a dolgozat felett.

*Ezután Léh* Jakab újvidéki tanító tett jelentést a Kalocsán tartott egyházi énekelőadásról. Jelentésében rokonszenvesen emlékezik meg *Berauer* József kalocsai képezdei tanár fáradozásáról az egyházi énekek betanítása körül, de nem hallgathatja el, hogy külföldön megközelíthetetlenül szebb gyermekkart hallott énekelni.

Ennek befejezése után *Apró* György a slőjdről tartott igen szakavatott fölolvast, miközben a kézimunkákat valóságban is bemutatta. Érdekes és élénk előadását a közgyűlés nagy elismeréssel honorálta.

Miután tavaly közgyűlésünk, mint már előbb említettem, a kolera miatt nem volt, a tavalyi dolgozat bírálatának összegezését is most olvasta fel a futaki tantestület nevében *Wachtler* József. A dolgozat, melyet *Farády* József sajkagyörgyei tanító dolgozott ki, egyhangú vélemény szerint szintén derekasan oldotta meg a kérdést, amiért is *Farády* jegyzőkönyvi elismerést érdemelt.

A közgyűlés jövő évi helyének megállapítása körül kétségek merültek fel. A tanitóság egy része *Újvidéket* óhajtottá állandó székhelyül. Ennek az óhajnak *Kirschbaum* Lajos esperes volt a szószólója. Fölzólalása mellett, argumentum a kedvezőbb közlekedési föltétel. A tanitóság egy része azonban továbbra is vándor-gyűlés megtartása mellett foglalt állást.

Hogy miképpen lesz a jövőben, arról bármikor dönthet a közgyűlés, mert hiszen saját határozatainak mindenkor ura marad.

Az indítványok során *Gály* József újvidéki tanító emlékezett meg egy elhunyt, kiváló kartársunkról. *Bódy* Géza volt temerini tanítóról, aki mint tanító díszre, büszkesége volt a tanítói karnak. Emlékét jegyzőkönyvünkbe foglaltuk.

A közgyűlés még egyéb ügyekről is intézkedett, s azután bezárta.

Igen érdekes, hogy a mi közgyűléseinken, ahová annyi kartársi hivatásbeli szeretetet viszünk, s míg hivatásunk nehézségeiről illetékes ajkáról hallunk megemlékezést, anyagi szorongatott helyzetünkről soha egy sem esik sehonnán.

A tanitóság nagy, megbecsülhetetlen hivatás szeretetéről, hivatásszeretében rejlő erejéről tesz tanuságot, midőn öntudatosan dolgozik, fáradoz, küzd és nélkülöz a haza és egyház érdekében, annélkül, hogy panasza nyitná ajkait.

Ez onnan van, hogy nem lankasztják remé-

nyét az olyan kijelentések: hogy szegény embernek is kell lenni.

Igen jól tudja azt a tanitóság, hogy »szegények mindig lesznek közöttünk«, de azt is tudja, hogy mellőztetésének, s ezzel együtt az iskola iránt megnyilatkozó közömbösségnek is egyik forrását képezi a szegény, a mellőzött tanító lenézetése.

Nem feszegetem ezt a kérdést, hiszen közoktatásügyi miniszterünk igen kedvező perspektívákat állított föl a jövőnkre nézve. Talán ennek köszönhető, hogy közgyűlésünkön a mai inséges és drága világban egyetlen-egy kenyérkérdés nem merült fel.

Hogy nem hallgathattam erről, annak oka az a benyomás, amelyet a közgyűlésen megnyilatkozott ügyszeretet gyakorolt reám, az az ügyszeretet, amely önzetlenül munkálkodik a köz érdekében.

Gyűlés után bankett volt *Wallauch* vendéglőjében. A bankett is élénkebb és népesebb volt az idén, mint más esztendőben. A hangulatot fokozta *Wallauch* Gusztó jó konyhája és pincéje.

Pohárköszöntőt mondott *Wiederkehr* József futaki plebános az egybegyűlt tanitóságra éltetvén bennük az egyház és haza hasznos munkáit. Meglepte *Wiederkehr* az a pezsgő élet, amely itt a vágvidéken folyik, s a tanitóság összetartása és fejlett kartársi szeretete. Nem is gondolta — ugymond — hogy itt ilyen kulturát, ilyen elevenséget talál. Ennek a főpásztor is fog örülni. *Wiederkehr* tudvalevőleg spirituális volt Kalocsán, s csak ebben az évben került Futakra plebánosnak.

*Apró* György a jelen nem levő esperesre, *Kirschbaum* Lajos titeli plebánosra emelte poharát.

*Kovács* Antal a vendégeket köszöntötte föl. *Gály* József a kerületi tanítók nesztorát *Törley* Pált éltette.

*Szabó* Pál zsabylai plebános szintén a tanitóságra üriette poharát.

Végül *Kovács* a papságra *Apró* György pedig a rendezőségre emelte poharát.

K. A.

## A bajai és mohácsi főszolgabírói hivatal és a dávodi koleraeset.

— Saját tudósítónktól. —

Hercegszántó, 1911. okt. 16.

A budapesti kolera laboratórium valóságos ázsiai kolerát konstataált a dávodi kolera-gyanus megbetegedésnél. Minthogy azonban öt nap alatt új kolera-gyanus megbetegedés vagy halálozás a községben nem fordult elő, a község az elrendelt zár alól a hatóság által feloldatott. Hogy nálunk és egyáltalán Magyarországon a kolera nagyobb foku elterjedést nem nyerhetett, abban óriási érdeme van a m. kir. csendőrségnek, azok tapintatos, erélyes és mindenkor, minden körülmények között (éjjel, nappali szolgálat, zord időben őrtállítás) feltétlenül megbízható eljárásuknak, melylyel a kolera vaterjedését gától elkülönítést kérelhetetlenül megvalósítani segített. Nem hiába, hogy a valódi magyar katonának, a honvédnek és csendőrnök köteleességteljesítés és ügybuzgóság tekintetében nincs is párja. Most pedig valóságos kanapéprocessus folyik a bajai és mohácsi főszolgabíróóság között a dávodi koleraeset fellépésének elsőbbsége tárgyában. Egyik hatóság a másiknak kívánja betolni a betegség elsőbbségét. A tényeket azonban, melyek világosan beszélnek semmiféle rabulisztikával fére magyarázni nem lehet.

Valóságos tény az, hogy a mohácsi járáshoz közigazgatásilag bekebelezett mohácsszigeti püspöki uradalomban 1910 évi decembér, 1911 évi január és szeptember hónapokban valóságos, bakteriologailag megállapított ázsiai koleraesetek fordultak elő. A dávodi *Danis* Antal koleras beteg pedig betegsége előtt megelőző héten héftől szombat estig, egész héten át a fenti uradalomban abban s majorban lakott, étkezett, ivott ahol már megelőzőleg valódi kolera esetek lettek megállapítva. Igaz, hogy *Danis* régi gyomor-bajban szenvedett és az által fogékonyvá válhatott a kolera betegségre való kiütéshez, mint genyült szervezettel egyén. Szombaton este hazajött *Banis* az uradalomból, hogy a vasárnap ünnepet családja körében Dávodon tölthesse, de már hétfőn reggel ismét munkába állott az uradalomban és a következő hét szerdáján szállította az ura-

dalom elég helytelenül Dávodra fogadott kocsin a kolerás beteget. Pedig sokkal egyszerűbb eljárás lett volna, ha az uradalom a majorjában elkülönített helyen saját uradalmi orvosával gyógyítatja a beteget, vagy pedig a mohácsi járványkórházba szállíttatja, minthogy annak fentartásához, mint adozó polgár, ugyis hozzájárul. Hogy a kolera veszélytől szabadulni akart, az csak természetes, mivel mindenki fél a bajtól, kivált aki azt már próbálta.

Ezekből kitűnik, hogy nem Dávod község fertőzte meg a mohácsi járás, mohácsi szigetét, hanem megfordítva történt, mivel Dávodon sem azelőtt, sem azóta semmiféle koleragyanus megbetegedés vagy haláleset nem fordult elő. A kolerabacillusok terjedési módjára nézve legeslegujabban a következő orvosi megfigyeléseket és tapasztalatokat tették: A kolera terjedése a legutóbbi időben főleg és különösen a hajóutasok által a vízi közlekedési vonalon történik.

Ugyanis ázsiából a hajókon járó utazók azt magukkal hozzák, utközben a hajó a folyóvizekben lesz takarítva, a halaknak az a tulajdonsága, hogy minden tárgy és folyadék után kapkodnak, ami a folyó vízbe beledobatik. Természetes tehát, hogy a halak enyelik a kolera tenyészeteket. A halaquáriumban történt kísérleti megfigyelések azt mutatják, hogy a kolera vibriók a halaknak nem ártanak, habár bennök szaporodnak is, de a hal ahogyan magába fogadja a kolerabacillusokat, azt uszája közben ki is üríti önmagából anélkül, hogy a halban betegség lépett volna fel és anélkül, hogy a kolerabacillusnak a halban tartózkodása valamit ártott volna. A halon keresztül megtett utat a kolerabacillus sértetlenül elviseli s a haltól megszabadulva vígan éli világát tovább. Így érthető, hogy a halak terjesztik a koleratenyészetet. A halak egyik folyóvizből különösen ívás idején, mikor a hal ívik, a másik folyóvizbe vándorolnak és e közben a benne levő koleracsírát olyan helyekre is terjeszthetik (Dunából—Tiszába, vagy a kisebb mellékfolyókba), ahol kolera utas soha nem is járt s így nem csodálatos, hogy a mohácsi koleracsírából Titelen át a hal útján a Tiszába jut a koleravibrió és esetleg Törökbecsén kifogott hal útján, vagy azon vízből ívás útján, ahol a kolerabacillus hordozó ponty vagy csuka tartózkodott, egyszerre hirtelen és váratlanul fellép a kolera anélkül, hogy ezt eddig magyarázni tudtuk volna. Ilyenféle tapasztalatok óvatossá teszik a hal fogyasztását, másrészt a kincstár által történő halászat betiltása a kártérítési pörök egész légiójával fenyegetődik.

Ezek szerint a kolera ellen való védekezés ismét csak a pénzkérdésen fordul meg.

Dr. L

## Bácskertes község vasuti hozzájárulása.

— Saját tudósítónktól. —

Bácskertes, 1911. okt. 9.

A »Baja—Bezdán—Gombosi« vasutvonal munkálatai serényen folynak. Meg kell vallanunk hogy ezt egyedül a mostani kormányának köszönhetik az összes érdekelt községek. Bácskertes községe is pénzben 30.000 koronával járult az építési költségekhez. Miután községünknek készpénze nincs, kölcsönből kell ezen hozzájárulási összeget fedezni. A község képviselői sokszor adtak azon kívánságuknak kifejezést, hogy nem lehetne-e ezen hozzájárulási összeget a község alapjaiból legalább részben fedezni? A község jegyzője azt jelentette ki, hogy a községi alapokat erre felhasználni nem lehet. Így ez év szeptember 16-án a közgyűlés elhatározta, hogy az adott ajánlat folytán a zombori takarékpénztártól fog felvenni 30 évre annuitásos kölcsönt. A takarékpénztár hajlandó volt 29 1/2 évre 1080 korona egyenlő félévi törlesztés mellett 30.000 koronát kölcsön adni.

Időközben azonban Czerfuszt Károly községi képviselő tudakozódott ez ügyben, hogy a község alapjait nem lehetne-e erre felhasználni. S miután meggyőződést szerzett arról, hogy lehet, még mielőtt a 30.000 koronás kölcsön tárgyában hozott képviselőtestületi határozat jogerőssé vált volna, több képviselőtársa nevében indítványt adott be a községi előjárásához, hogy a vasuti költségek hozzájárulására az alapok felhasználá-

sát községi képviselőtestületi ülésre tűzze ki. Miután látta a községi jegyző, hogy mit akarnak a községben egyes képviselők, a bíró társaságában bevonult a megye székhelyére megtudni, hogy lehet-e e tárgyat képviselőtestületi közgyűlésre kitűzni, s miután a legilletékesebb helyen is megmagyarázták, hogy igen. f. hó 3-án közgyűlést hívott egybe. A képviselőtestület örömmel szavazta meg az alapok fölvetelét a vasuti költségek, mert hiszen községünk ugyanis 100% pótdadó alatt áll s elismerését fejezte ki több képviselő Czirfusz Károly községi képviselőnek, ki az alapok felvételére az indítványt beterjesztette. Az alapok kitesznek regále kötvényeken kívül 21.823 kor. 89 fill. Czirfusz Károly indítványozta, hogy az alapokból 20.000 koronát vegyenek fel 20 évi törlesztésre. A törlesztés 1000 koronánként történjék. megfizetvén természetesen azt a 4%-os kamatot, amelyet az alapok eddig is önmaguknak jövedelmeztek. Így a 20.000 korona tőke 4%-os kamat törlesztéssel 284000 koronájába kerül a községnek, mely ismét csak a község tulajdonába fog maradni. A hiányzó 10.000 koronát pedig a Zombori Takarékpénztárból, 10 évi törlesztésre fogja fölvenni a község. S mivel a takarékpénztárban a kamatokat előre levonják, a községi jegyző azt indítványozta, hogy az alapokból ne 20.000 koronát hanem 20600 koronát vegyenek föl. A képviselőtestület egyhangulag hozzájárult ezen előterjesztéshez. A képviselőtestület ezen eljárással legalább is 20.000 koronát takarított meg a községnek.

A képviselőtestületi határozat szerint az alapok a következőkben lesznek megrövidítve:

1. Szegény alapon van 10.469 K 72 fill. felvétetik 10.400 K marad 69 K. 72 fill.
  2. Népkönyvtár alapon van 3912 K 79 fill. felvétetik 3800 K marad 112 K 79 fill.
  3. Tűzoltó alapon van 1855 K. 55 fill. felvétetik 1300 K marad 555 K 55 fill.
  4. Dunavédtöltési alapon van 1969 K 59 fill. felvétetik 1900 K marad 69 K 59 fill.
  5. Vágóhid alapon van 3227 K 60 fill. felvétetik 3200 K marad 27 K 60 fill.
  6. Iskola alapon van 119 K 65 fill. felvétetik — K marad 119 K 65 fill.
  7. Rendőr intézmény alapon van 68 K 88 fill. felvétetik — K marad 68 K. 88 fill.
  8. Építési alapon van 200 K 11 fill. felvétetik — K marad 200 K 11 fill.
- Összesen 21823 K 89 fill., felvétetik 20600 K, marad 1223 K 89 fill.

## A katolikus tanítók utiköltsége és napidija.

A róm. kath. tanítók régi méltányos vágya és régebbi szokáson alapuló kívánsága, hogy a tanügyi tanácskozáson való megjelenésük okozta költségeket, nevezetesen a vasuti vagy kocsidíjat és az élelmezési és szállási költségeket, melyek amugy is csekély jövedelmüket tetemesen apasztja, az állam, a község vagy az egyház megtérítse. Erre nézve már több kísérletet tettek, de eredménytelenül. Most a »Bács-Tiszavidéki Tanítóegylet« hasonló felterjesztést intézett a közoktatásügyi miniszterhez. Figyelemreméltó memorandumában ezeket mondja:

A »Bács-Tiszavidéki rk. Tanítóegylet« azon alázatos kérelemmel járul Nagyméltóságod kegyes színe elé, hogy a kötelezően előírt tanító gyűléseken résztvevő róm. kath. tanítók számára is méltányos utiköltség és napidij biztosítását. Kegyelmes Urunk bizonyára jól ismeri azt a visszas helyzetet, melyben mi a községek által fenntartott rk. jellegű iskolánál működő tanítók vagyunk s amilyen tanítói országiszerte, de különösen Bács-Bodrogh vármegyében nagyon sok van.

Az iskolafenntartó összes költségeit és terheit a község viseli, de az iskolák belételeinek szellemi vezetése és jellegének megállapítása az egyes hitfelekezeteknek engedtetett át. Ezen különös viszonyból kifolyólag sok tekintetben mi is mint Mohamed koporsója ég és föld illetve felekezet és község között lebegünk s mikor arról van szó, hogy némi áldozatot kelljen hozni, egyik sem akar magának ismerni.

A községi iskolák tanítóiról gondoskodott még az 1872. évi 23,201 sz. vall. és köz. ügyi miniszteri reudelettel, melynek 9. § a már akkor is mérsékelt napidíjat és utiköltséget ir elő s ugyancsak az 1881. évi 12,169 sz. vall. és köz. ügyi miniszteri rendelet 15. §-ának c) pontja így szól: »a köz valamint a járásköri gyűléseken résztvevő tanítók a község illetve az iskolafenntartó pénztárából utiköltséget vagy fuvert s a közgyűlés tartamára naponként a vidéki viszonyokhoz képest 1—2 frt. napidíjat nyerjenek.«

Amde a községek ahol fennjelzett viszonyok uralkodnak, a m. kir. belügyminiszteri 1888. évi 13,372. számú 1889. évi 85,537 sz. és 1890. évi 10,573 számú döntvényeire támaszkodva kibujnak ezen kötelezettség alól. A fele-

kezeti hatóság pedig egyszerűen arra utal, hogy gondoskodjék erről az illető iskolafenntartó.

Tehát két szék közül a pad alá esünk. Kegyelmes Urunk! Hogyan csepegtessük a reánk bízott ifjúság lelkébe a tekintély és engedelmisség elvét, ha példaadás helyett magunk leszünk kénytelenek ezen elv ellen cselekedni? Mert sajnos, állapotunk arra fog vezetni. Hatóságaink ugyanis a legszigorúbb rendelkezéssel teszik kötelezővé a gyűléseken való részvételt. De hogyan menjünk gyűlésekre, ha emiatt családunk tán napokon át éhezni kénytelen? Ki kívánhatja, hogy költsünk gyűlésekre 15—20 koronát mikor ezáltal gyermekeinket tán a legszükségesebb ruházattól fosztjuk meg? Ily nagy áldozatot senkisémet követelhet.

Urunk! Vezérünk! Halgassa meg a nemzet napszámósaiknak esdeklő szavát és segítsen rajtunk lelkes, de szegény munkásain. Hisz' mi is akarunk tanulni, önképzés által mi is kórkivánta felszinen akarunk maradni de, nincs hozzá anyagi erőnk. Évtizedeken át vártunk reméltünk és — csalódtunk. Tovább túrnunk nem lehet. Nincs széles e hazában hivatalnok vagy alkalmazott, kinek — mikor hivatalosan vagy a szolgálat érdekében utazik — költségei meg nem térítették. Csak mi, akik valamennyi közt a legszerényebben vagyunk díjazva, mi ezen kis segélyezéstől is meg vagyunk fosztva. Azért arra kérjük Méltóságodat, kegyeskedjék erre vonatkozólag oly rendeletet hozni, mely minden félremagyarázásnak, kibuvónak egyszersmindenkora végét vetné. Vagy kötelezettségek fenti költségek viselésére a mindenkori iskolafenntartó az iskola jellegére való tekintet nélkül, vagy pedig, ha az iskolafenntartó községek a fuvar és napidíjak megtérítésére nem volnának kényszeríthetők, akkor méltóztatnék odahatni, hogy ezen költségek fedezéséről az illetékes egyházi hatóság gondoskodjék.

Miután pedig a fennemlélt napidij megállapítása 30—40 évvel ezelőtt történt, azt hiszem nem lehet szerénytelenségnek vagy túlkövetelésnek venni, ha mai drága megélhetési viszonyoknak megfelelően méltányos utiköltségen kívül a gyűlés tartamára 8 kor. napidíjat, esetleg ott töltendő éjjelre 4 kor. szálláspénzt kérünk megállapíttatni.

## Lódijazás Kucorán.

— Saját tudósítónktól —

Kucora, 1911. október 9.

A Bácsmezei Gazdasági Egylet tegnap, vasárnap lódijazást rendezett községünkben. A díjazásnál jelen voltak: Kiss Lajos, a központi egylet alelnöke, Hesz Márton szentfülöpi tanító és egyleti főmegbízott, Kiss Gyula, Szakácsy Sándor, Hartman Pál jegyzők, Labos Endre plébános, Dörman Gusztáv százados, dr. Apáthy Károly orvos, Ordry Lajos plébános, Lántz Alfréd ev. lelkész, Schick Frigyes, Schick Ede, Budinszky Miklós, Juhász Sándor, Michler Boldizsár, Pischl András bíró, Böszörményi György, Bruszt János, Höfflich Mátyás.

Díjakat nyertek: 80 koronás I. díjat és 10 koronás községi díjat anyakancák után Schmel András Kucora. II. díjat 50 koronát János György Bácskertes, III. díjat 40 koronát Mádi András Kucora, IV. díjat 20—20 koronát Cselyovszky János és Hornyák Kuhár János Kucora. 3 éves kancacsikó után II. díjat 30 koronát és 10 koronát községi díjat Gleár György Kucora, III. díjat, 30 koronát Göttl Jakab Kucora, 2 éves kancacsikók után I. díjat 50 koronát és 10 korona községi díjat Szakács Mihály Kucora, II. díjat 30 koronát Reisztef Dániel, III. díjat 20 koronát Cziegler Henrik, IV. díjat 20 koronát Szakács Miklós Kucora. 1 éves kancacsikók után I. díjat 50 koronát Krieger József Osóvé, II. díjat 30 koronát Dups Péter Torzsa, II. díjat 20 koronát és 10 korona községi díjat Kuhn Dániel Kucora, IV. díjat Koleszár János Kucora. 1 éves kancacsikója után arany oklevelet János György Bácskertes és Cziegler Henrik Kucora, ezüst oklevelet Mádi András Kucora nyerték.

Délihen hatvan teritékü társaság volt, melyen több hatásos felkészítő kangzott el. Labos Endre plébános nagy tetszéssel fogadott, igen szép beszédben a gazdasági egylet vezéreit éltette.

## H I R E K.

### A képviselőházból.

Ugy történt, amint megjósoltuk. Berzeviczy házelnök tiszteletreméltó békekísélete zátonyra jutott. Most már tehát napok kérdése, hogy a politikai helyzet újabb irányt vegyen. Minden jel arra vall, hogy

az obstruáló urak kedves kis játéka, a névszerinti szavazásoknak véget vetnek

A »küzdő« tábor kedden Polónyi Gé-zát vonultatta föl. A ravasz prókátor az ő közismert visszatartó módján támadta a királyt, a kormányt és a többséget. Hamis érvekkel, valótlán állításokkal dolgozott. Párthivei persze tapsoltak neki. A munkapártiak egy ideig hallgatták, de amikor az üres frázisokat puffogtatta, valamennyien a folyósóra mentek. A bácskaiak is ekként cselekedtek. Kint aztán egy csoportba verődve, a megyei közgyűlésről és egyéb helyi dolgokról folyt a szó.

Latinovits Pál időközben az új kereskedelmi minisztert kereste föl, akihez régi barátság fűzi, majd báró Vojnits Istvánnal tárgyalt behatóan. Később pedig Lovászy Mártonnal folytatott eszmecsere a szőlészetről és kertészetről. A magyarokanizsai követnek ugyanis a Bezdánnal szemközt levő kisköszegi hegységen szőlő- és kerti gazdasága van.

Báró Vojnits Istvánnak igen sok dolga volt e napon. A béke ügyében Berzeviczyn kívül ő fardt a legtöbbet. Ő volt az egyes pártok álláspontjának, fölfogásának a közvetítője és simítója. Hol a miniszterelnököt, hol az egyes pártvezéreket kereste föl s tárgyalt velök hosszasan. Alig volt néhány percnyi pihenője. Ettől is megfosztotta a bácsalmási deputáció, mely azért kereste föl, hogy őt a legközelebbi községi képviselőtestületi ülésre hívja meg, mely a vilnyilágítási ügyét tárgyalják. A verbászi követ — igen helyesen — kitért a szokatlan meghívás elől. Végre is egy képviselőtől, még hozzá egy vezető államférfiutól nem lehet kívánni, hogy apró-cseprő községi ügyekbe ártsa magát. Hanem megígérte, hogy a község minden méltányos és jogosult kérelmét illetékes helyen szívesen támogatja. A bácsalmásiak ezután fölkeresték Szutrély Lipótot, hogy vele a község fogyasztási adóbérlés ügyét megbeszéljék. Az almási képviselő ugyanis a jánoshalmiak hasonló ügyét néhány nap előtt a község kívánalmának megfelelően, kedvezően intézte el — s ez a bácsalmásiakat arra buzdította, hogy képviselőjük eredményes intervenálását a maguk számára is lefoglalják. Szutrély persze, aki minden szabad idejét kerületének szenteli, készséggel állott hívei rendelkezésére.

Dungyverszky Bogdán, az óbecsei kerület új követe úgy jár-kei a folyósókon, akárcsak Óbecse község közgyűlési termében. Otthonos neki minden. Igaz, hogy a helyzet ugyanaz. Itt is hosszadalmasan vitakoznak, folyton szavaznak, egyik párt a másikat lehazáruulozza, — éppen úgy mint az óbecsei képviselőtestületi ülésen. Amint így magabizálott gondolataival méregeti a jobboldali folyosót, feléje sietnek Konyovits Dávid, Dungyverszky Gedeon, Mikosevits Kanut.

Báró Vojnits Sándort néhány mágnás-csemete veszi körül és élénken érdeklődik a Sauska—Rohonczy-féle esküvő iránt, melyen az új bárónak és családjának vezetőszerep jutott. Ő ugyanis násznagy volt, a szépségökről fővárosszerte híres leányai: Margit és Szidi baronesszek pedig koszoruleányi minőségben szerepeltek.

Többen Zákó Milán iránt tudakoltak. Kevesen tudták, hogy a titeli követ most kerületében tartózkodik. Nemrég ugyanis — nagy rémulétre — azt vette észre, hogy választói naponta már nem 10 kilogrammos levélhalmazt küldenek, hanem csak 1—2 kilónyi. A kérelmeknek ez a feltűnő megcsappanása aggodalomba ejtette. Hátha valamelyes baj érte a jó csajkásokat. A vármegyei közgyűlésről nyomban vonatra ült s a kerületbe utazott. Közben részt vett a pátriárka elnöklésével Karlocán tartott egyházi ülésen s látogatást tett Viediczky Györgynél, az alsókaboli zárda nagyszü,

köztisztelt főnökénél, a leendő budai püspöknel.

A képviselőházban volt honatyák egy nagyobb csoportja — köztük a bácskaiak is — Polónyi beszéde után a Schuller-féle vendéglőbe mentek közös ebédre.

#### — Br. Gromon Dezső ünnepeltetése.

A hármás Palánka báró Gromon Dezsőt díszpolgárrá választotta. Mind a három község a díszoklevelet e hó 22-én adja át a népszerű államférfiúnak, aki ez alkalomból Palánkára utazik. Az ünnepség sorrendje a következő: okt. hó 21-én, szombat este 7 $\frac{1}{2}$  órakor fátylás menet az ünnepelt díszpolgár tiszteletére. Október hó 22-én vasárnapon d. e. 11 órakor gyülekezés a palánkai kaszinóban, déli 12 órakor a díszpolgári díszoklevelek ünnepélyes átnyújtása, d. u. 12 $\frac{1}{2}$  órakor díszbéd ugyanott.

**Főispáni kinevezések.** Ifj. Vojnits István főispán Zablonszky Aladár újonnan megválasztott vm. I. aljegyzőt tb. főjegyzővé, Rittinger Dezső, Potz Antal és Abaffy János díjtalan közg. gyakornokokat, Magyar Imre szabadkai segédadótisztet díjas gyakornokká nevezte ki. Abaffyt az újvidéki, Potzot a zombori és Magyar a bácsalmási szolgabíróskárhoz rendelte.

**A belügyminiszter képviselője Dávodon.** Dávodról írják nekünk: Budapestről dr. Holländer egészségügyi felügyelő a belügyminiszterium kiküldöttjének megjelent Dávodon a fellépett kolera ellen tett óvintézkedések fölülvizsgálására, megtekintette a járványkórházakat, mindennel meg volt elégedve. Feltűnt neki a dávodi fehérre meszelt házak tisztasága (persze bucsu után volt!) Az egészségügyi felügyelő kíséretében voltak a mohácsi es bajai járásorvosok és a dávodi körorvos. Így meg lett állapítva, hogy nem Dávodról vitték ki a kolera megbetegedést, hanem Dávodra lett az behurcolva.

**Főispáni ebéd.** Ifj. Vojnits István főispán a vármegyei közgyűlés alkalmából ebédet adott, melyre hivatalosak voltak: Zákó Milán, Ertl János, Mikosevits Kanut, Zsibory József országgyűlési képviselő, dr. Deák Béla vm. főügyész, Evetovits János plébános, Dungyverszky István nagybirtokos, Vojnich Máté, dr. Balaton Gyula és dr. Fratri-csevits István főszolgabírók, dr. Manheim Ármín és dr. Pasztrovits János ügyvédek, Szalay Frigyes miniszteri s. titkár, Sztankovits György műszaki tanácsos, Kleiner Lajos árvaszéki elnök helyettes, Ertl István nagybirtokos, Theofánovits Vazul görög keleti plébános, Kiss Gyula jegyző, dr. Kovács Dezső főispáni titkár, Kohut Kálmán számvizsgáló és Kiss Károly földbirtokos. A háziasszonyképviselőben a főispán egyik leánya, Vojnits Jucika urhölgy volt jelen, aki mindenkit lebilincselő szeretetreméltósággal és elbájoló kedvességgel töltötte be a házurnői tiszttel.

**A szabályi szolgabírói hivatal köréből.** Dr. Széchényi Tamás, a szabályi járás kitűnő főszolgabírája 6 heti szabadságáról visszatérve, folyó hó 15-én állását újból elfoglalta.

**Epilepszia ellen** sokféle gyógyszer van forgalomban. Bizonyos azonban, hogy ahány epilepsziás beteg van, annyi féle a betegség változata, ami természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy csak oly gyógymód eredményezhet tartós gyógytsikert, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E követelményeknek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hirnevés speciálista orvos Dr. Szabó B. Sándor honosított meg, amely több ezer esetben fényesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagy értékű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért Dr. Szabó B. Sándor orvosi rendelő intézetéhez (Budapest, V. Nagykorona-utca 18).

**Császár Péter bucsuztatása.** A topolyai járás nyugalomba volt kitűnő főszolgabírájától e hó 14-én bucsuzott el a közigazgatási kar. A járás és a község lakossága szeretettel Jedlicska jegyző fejtezte ki. Majd díszes albumot nyújtottak át neki. Császár meghatva a szeretet és ragaszkodás szép megnyilatkozásától, talpraesett, szívből fakadó beszédben mondott köszönetet. Délben a Kaszinó-szállóban banket volt, melyen több felköszöntőben éltették az ünnepeltet. Dr. Manheim Ármín, Simon szolgabíró és Szokola csantavéri jegyző lelkes szavakkal méltatták nagy érdemeit.

**Áthelyezett szolgabíró.** A főispán Pavlovits Fedor szabályi szolgabíró, tb. főszolgabíró Topolyára helyezte át.

**Új járásorvos.** Ifj. Vojnits István főispán a megüresedett szabályi járásorvosi állásra az eddigi helyettest dr. Sztojkovics Milán, bacsstóvárosi községi orvost nevezte ki. Az új járásorvos Szabályán való rövid tartózkodása alatt is már jóhírnévre tett szert.

**Egy szolgabíró áldomása.** Szabályi levezetők írja: Abból az alkalomból, hogy a múlt heti törvényhatósági közgyűlés Milits János, szabályi tb. szolgabírói valóságos szolgabíróvá választotta, az újonnan megválasztott szolgabíró a szabályi járásbeli tisztviselőtársakat a múlt héten megnyitott Europa szállóban vacsorával megvendégelte. A vacsorán résztvett dr. Széchényi Tamás, j. főszolgabíró és Weisz Tivadar kir. járásbíró is. Előbbi lelkes felköszöntőt mondott a szívélyes házigazdára.

**Az Erzsébet királyné szobor.** A szoborbizottság, Zomborban múlt héten Vértési Károly elnöklésével látogatott ülést tartott nők részvételével. A gyűlés fő tárgya a budapesti »Harmonia« hangverseny-rendező vállalatnak az ajánlata ives, mely szerint ez szándékozik Zomborban egy nagyszabású művész-estélyt rendezni európai híri művészekkel a szoboralap javára. A szoborbizottság kész örömmel fogadta a hazafias dolgot s a maga részéről mindent elkövet a siker érdekében. Vujevich Alajos pénztárnok számolt be ezután az eddigi gyűjtés eredményéről. Befolyt eddig összesen a szoborra 4498 korona. Novák Elemér titkár indítványára a szoborbizottság felkéri a megyebeli összes dalárdákat, hogy adjanak hangversenyt a szoboralap javára. Végül a szoborbizottságba felvették: Eperjessy Beláné, dr. Eperjessy Béla, Dömötör Pál, Szondy Mátyás.

**A magyarokanizsai tűzoltóegylet** megkapta Turinban nyert díjait, melyeket e hó 22-én fogják a nagyközönségnek bemutatni, tombola, szavalt és két élőkép keretében a nagyvendéglő dísztermében. Beléptidij, mely egyuttal tombolajegyűl is szolgál, 60 fillér lesz.

**Választások a vármegyénél.** A csütörtöki vármegyei közgyűlésen eme választások ejtettek meg:

A topolyai főszolgabírói állásra: dr. Fratri-csevits István egyhangulag.

Scherer Rezső előlépése következtében megüresedett aljegyzői állásra Jablonszky Aladár, az akként megüresedett aljegyzői állásra jelöltetett: dr. Zsigmond Gyula, dr. Hoffmann Sebestyén és Rittinger Rezső. Megválasztott: dr. Zsigmond Gyula.

Az üresedésben volt aljegyzői állásra jelöltetett: Hoffmann Sebestyén, Rittinger Rezső és Walient Nándor. Megválasztott: Hoffmann Sebestyén.

Radits Aladár szolgabíró helyére: Kuluncsich Viktor; Kuluncsich Viktor helyére X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: Trenka Kálmán, Leinwéber György és Milits János. Megválasztott: Trenka Kálmán.

X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: Leinwéber György, Milits János és Veszelinovits Milorád. Megválasztott: Leinwéber György.

X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: Milits János, Veszelinovits Milorád és Walient Nándor. Megválasztott: Milits János.

X. fiz. oszt. szolgabírói állásra jelöltetett: Veszelinovits Milorád, Walient Nándor és dr. Molnár Imre. Megválasztott: Veszelinovits Milorád.

**Néhai Bertolinó Sándor** vm. tb. főjegyző özvegyének a vármegye évi 910 kor. nyugdíját szavazott meg.

**Egy községi őrök segélyezése** Bene József ada községi őröknek közigazgatási tanfolyamának hallgatására a vármegye 250 koronát szavazott meg.

**Házasságok.** Dr. Reiser Antal bajai városi aljegyző e hó 14-én tartotta esküvőjét Ertl Irén-nel, Ertl József bajai nagybirtokos, az ottani Nemzeti Munkapárt elnökének leányával. Dr. Margalits Ede egyetemi tanár és Ertl István voltak a násznagyok.

Basch Andor csantavéri gyógyszerész a napokban tartotta esküvőjét Szokola Margittal, Szokola Gyula községi jegyző leányával.

Ungár József tornyospusztai nagybirtokos e hó 24-én tartja esküvőjét a bacsstentiváni izr. templomban Vámosi Ilonkával, Vámosi Manó nagybirtokos leányával.

Kertész Samu budapesti banktisztviselő eljegyezte Hirschenhauser Jenyit Újvidéken.

Krón Dénes magyarokanizsai városi tisztviselő eljegyezte Muhl Viktóriát ugyanonnan.

Stein Benő rumai kereskedő eljegyezte Berger Lujzát Kulán.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

**A moholi szegényház.** Mohol község elhatározta, hogy 40.500 kor. költségen szegényházat épít. E határozatot a vármegye helybenhagyta.

**Az óbecsei községi számodásokat felülvizsgálók díjazása.** Óbecse község képviselőtestülete 100—100 kor. tiszteletdíjat szavazott meg azoknak, akik a községi számodások fölülvizsgálatának föladatait teljesítették. A vármegye ezt a határozatot helybenhagyta.

**A vármegyei főorvos özvegyének nyugdíja.** Néhai dr. Thursky Pál vármegyei főorvos özvegyének a vármegye 1080 kor. évi nyugdíjat szavazott meg.

**A Bács-Bodrogmegyei Irodalmi Társaság közgyűlése.** Az Irodalmi Társaság szombaton tartotta meg a Polgári Kaszinó tanácstermében az évi rendes közgyűlést az alapszabályokban előírt tárgysorozattal. *Vértesi* Károly elnök az Irodalmi Társaság működésével foglalkozott a megnyitó beszédében. *Pataj* Sándor dr. főtitkár a Társaság történetében a múlt évi adatokat adta elő. *Türr* Antal pénztárnok a Társaság vagyonáról számolt be, előirányozta a jövő évi költségvetést. *Buday* Gergelyt számvizsgáló bizottságba választották be. Az Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség kérelmére *Vértesi* Károly elnököt küldték ki annak a választmányának tagjává. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére *Eperjessy* Béla drt és *Rácz* Soma alelnököt kérték fel. A közgyűlés után nyomban választmányi ülést tartottak, melyen az elnök által körvonalozott dolgokban tartottak tanácskozást és elhatározták, hogy évkönyvet adnak ki és a felolvasásra alkalmas munkákat díjazni fogják.

**Küllöd község jegyzőjének személyi pótléka.** Küllöd község képviselőtestülete derék, ügybuzgó, a község bizalmára érdemes jegyzőjének, *Gáspár* Vendelnek 1000 kor. személyi pótlékot szavazott meg. A vármegye a határozatot a jegyző érdemeire való tekintettel jóváhagyta.

**Egy tanító kitüntetése.** *Bácsborsó* dr. írják nekünk, hogy e hó 14-én adta át *Ketterer* Mihály bácsborsódi plébános a vallás és közoktatásügyi miniszters leiratát lepecsételve *Fehérváry* Sándornak, a bácsborsódiak ügybuzgú, hivatását példásan teljesítő, érdemes kántortanítójának. A leirat eképpen szól:

»Tek. *Fehérváry* Sándor urnak bácsborsódi r. k. hitfelekezeti iskolai tanítónak. — Önnek a magyar nemzeti népnevelés terén szerzett érdemei elismerésül az 1907 évi XXVII. tc. 4 paragrafusában érdelmében évi 200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékot engedélyeztem. — A lefolyt aktus az iskolában történt, az ifjúság és előjáróság jelenlétében. *Ketterer* plébános jó negyedóráig tartott beszédet, kiemelve az illető érdemeit, különösen hangsúlyozta, hogy 6 osztályú vegyes ajku népiskolát 30 év óta egyhuzamban vezet.

**Faeladás az apatini erdőhivatalnál.** Az apatini m. kir. erdőhivatalnál szeptember 25-én tartott versenytárgyaláson eladásra bocsájtott faanyagot a következő cégek vették meg: *Harsch* festvérek (Vukovár) az apatini—hollószigeti vágást 17.50 koronáért és a szondi—bakulai vágást 34.900 koronáért, *Hermansdorff* József (Apatin) a monostorszeg—smaguci vágást 9483 koronáért, *Lotspeich* és *Popper* (Dunabölkény) a dunabölkényi vágást 10.060 koronáért, *Fleischmann* Lőrinc (Palona) a palonai 22 erdőrészt vágását 2705 koronáért, *Nesim* Tosa (Alsókabala) a kaboli kozják sziget vágását 1479 koronáért. A palonai lágy erdő IV. sz. és a 21. erdőrészt vágásaira ajánlat nem érkezett be.

**Uj járványkórház Mozsoron.** Mozsor község előjárósága a 14,986 04 korona előiránnyal tervezett járványkórház felépítésére szeptember 19-én árjelítést tartott. Ajánlatot tettek: *Köhl* Ádám (Káty) 30%, *Breitwieser* Jakab (Ujverbász) 25% és *Geier* Henrik (Ujverbász) 15% áremeléssel. A munkát *Geier* Henrik nyerte el.

**Közút építés Ujvidék—Piros közt.** Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalában szeptember 26-án versenytárgyalást tartottak a piros—ujvidéki th. közút 00—4540 km. szakaszának kiépítése tárgyában. Ajánlatot tett *Roheim* Károly és fia zombori cég könyagra 63,062:29, földmunkára 6403:96 k-val. Döntés még nem történt.

**Az ada—csantavéri vasút.** A kereskedelmi miniszter további 1 évre előmunkálati engedélyt adott *Biró* József mérnök budapesti lakosnak, *Ada* nagyközség mellett a tiszai hajóállomástól kiinduló Tornyos pusztá érintésével a magyar kir. államvasutak *Bácsopolya* állomásáig s a nevezett vonalból kiágazólag *Tornyos* pusztától *Csantavérig* vezetendő keskenyvágányú gőzüzemű gazdasági vasútvonalra.

**Kolera a Monostorszegen.** Monostorszegen — mint levelezőnk írja — f. hó 14-én *Laczkó* József napszámos koleragyanus körülmények között meghalt, 15-én pedig hasonló tünetekkel a hírtelen ágybadólt *Flesch* Mór kereskedő is, 16-án este *Zete* Péter napszámos neje ugyancsak gyanus körülmények között összeesett és reggelre meghalt. Azóta újabb gyanus megbetegedések is történtek.

**Az adai kórház építésére** a község képviselőtestülete 11277 koronát szavazott meg. A vármegye e határozathoz hozzájárult.

**Hangverseny Ószivácson.** Ószivácson október 22-én este 8 órakor az ószivácsi József szanatórium-bizottság pénztára javára a kaszinó nagyszobájában hangversennyel egybekötött táncmálát tartott. Belépődíj személyenként 2 kor. Családjegy 3 személyre 5 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak. Műsor a következő: Magyar rapszódia: cimbalmon előadja Hajdu Irénke. Barsai Fehér Géza »Küzdelem« című kóretéből olvas föl verseket. Hollandi leány: Dal éneklé Mildschütz Stefike. Angol táncok. Táncolja Bog-nár Pali. A suszter: éneklé Mildschütz Stefike. Verdi Traviata-ja: cimbalom négykezes. Előadják Hajdu Irénke és Róth Gyuláné Hajdu Margit. Kabaretdalok: éneklé Bog-nár Pali. Magyar népdalok: cimbalmon előadja Róth Gyuláné Hajdu Margit, hegedűn kíséri Róth Gyula. Háziünnéző: énekes dialog: Előadja Mildschütz Stefike és Salvin Auréli.

**Véres verekedés Jánoshalmán.** Jánoshalmán — mint nekünk írják — Zsebi Ferenc civakodás közben életveszélyes sebet ejtett Nagy Pálon. Majd Pető Mátyást is megtámadta és súlyosan megsebesítette. Letartóztatták és a szabkai ügyészség börtönébe szállították.

**Apatin község a kath. egyházért.** Apatin község elhatározta, hogy a róm. kath. templom részére beszerzendő új orgonára 9000 koronával hozzájárul. Továbbá a kántor díjazását 1200 koronában állapította meg. A vármegye mindkét határozatot helybenhagyta.

**A Vidéki Bőrkereskedők Országos Szövetsége** e hó 15-én alakította meg Szabadkán a Duna-Tisza köz kerületet, melynek elnökévé választották Breuer Károly bőrkereskedőt, Szabadkán, alelnökké Weidinger Gyula bőrkereskedőt, Baja, Ungár bőrkereskedőt, Zombor, Brüll Ede Bőrkereskedőt, Ujvidék, Székely bőrkereskedőt, Kecskemét és Löwy Oszkárt, Szabadkán.

**Szépliget község egyházi hozzájárulása.** A szépligeti róm. kath. hitközség a templom részére új orgonát szerez be. A politikai község a költségekhez 3680 koronával járult hozzá. A vármegye ezt a határozatot helybenhagyta.

**Egy segédjegyző lakbéré.** Léh György szilbereki segédjegyzőnek évi 300 kor. lakbért szavazott meg a község. A vármegye ezt jóváhagyta.

**Bicikli a rendőröknek.** Paripás község a modern haladás útjára lépett. Elhatározta, hogy rendőreinek kerékpárt szerez be. A vármegye ezt határozatot jóváhagyta.

**A bácsi jegyzői lak.** Bács község elhatározta, hogy jegyzője részére 25,000 kor. költségen új, modern jegyzői lakot épít. A vármegye eme határozathoz hozzájárult.

**Színészet Palánkán.** Vetési Dániel színtársulata 10 nap óta Palánkán játszik. A kis társulat igyekszik, hogy a közönség szeretetét kiérdemelve.

**Kolera Moholon.** Moholi István 60 éves halász a napokban Moholon koleraiban meghalt. A tiszavizből ivott s ettől kapta meg a rémes betegséget. *Trenka* jegyző és a községi orvos — mint nekünk írják — a legalaposabb óvintézkedéseket megtették.

**A turjai jegyző fizetésemelése.** Ivánovits Szeptozár turjai jegyzőnek, aki a lakosság érdekeinek előmozdítása körül nagy érdemeket szerzett, a képviselőtestület 2400 koronát szavazott meg fizetéseként. A vármegye a határozatot, mint teljesen méltányosat helybenhagyta.

**Egységes fogyasztási bérlet három község részéről.** Palánka, Ujpalánka és Ópalánka a napokban együttesen szerezte meg a fogyasztási adóbérletet, melyért a három község évente 38,300 koronát fizet a kincstárnak.

**A dunabölkényi róm. kath. templom** újból való fölépítésére a község 50,000 koronát szavazott meg. E határozatot a vármegye jóváhagyta.

**A szépligeti önkéntes tüzoltó egyesület** a község 3500 kor. segélyt szavazott meg. A vármegye a hozzájárulást helybenhagyta.

**Az apa.** Mélykuton — mint levelezőnk írja — *Kothenez* József a saját leánya, *Katalin* ellen aljas merényletet követett el. A vadállatias ember ellen megtették a büntőjelentést.

**Tömeges verekedés Jánoshalmán.** Jánoshalmán ugyancsak napirenden van a verekedés minden fajtája. A múlt héten csak a következő esetek történtek: *Halász* István véresre verte *Molnár* Ferencet és *Csizmadia* Imrét, *Zadrovicz* Sándor alaposan elbánt *Zámbó* Ferencet, *Illés* János pedig úgy elverte *Dán* Jánost, hogy vértől borítva szállították haza. A verekedőket följelentették a bácsalmási járásbírósnak.

## KÖZGAZDASÁG.

**A bezdáni állami gazdasági szaktanítót,** *Görög* Jenőt a közokt. miniszter a homokbál ványosi gazdasági iskolához helyezte át.

**Apáállatok beszerzésére** Martonos község 672 kor. szavazott meg. A vármegye ezt helybenhagyta.

**A bezdáni hetivásárokra.** állatfelhajtás engedélyezését kéri az előjáróság. A vármegye a kérvényt pártolólággal terjesztette a minisztériumhoz.

**Faiskolai szakkezelői állást szervezett** *Alsókaból* község 240 kor. díjazással. A határozatot a vármegye jóváhagyta.

**A szüret.** *Jánoshalma*, okt. 7. Mennyiség tekintetében nem felelt meg a termés. Minőség tekintetében igen. 56 %-kal jobb volt a tavalyinál. 5 hektó must az átlagos termés m. holdanként. *Klosterneuburgin* átlag 18—20 százalék cukortartalom. Csemegeszőlőt 36 K.-ért adtuk el *Budapestre*. Borszőlőt eladtunk 24 koronáért, mustot 30—32 koronáért, tekintet nélkül a fajokra. A vesszők jól megérették. Jégverés volt, de korán májusban, amely a vesszőknek nem ártott.

**Lépfene.** Bács megyében ez idő szerint *Szentilópp*, *Vajszka*, *Tarja*, *Zsalya* és *Boldogasszonyfalva* községekben lépfene van.

**Éretlen szőlő értékesítése.** Az éretlen szőlőt legjobb ecetkészítésre felhasználni. Az éretlen szőlő kitűnő ecetet ad, mely igen jól használ a besavanyított uborkának főzékhez, szilvának. A bogycákat serpenyőbe dobjuk és mozsárral összezúzzuk. Ha a készlet össze van zúzva és fazekakba van öntve, néhány napig meleg helyen hagyjuk, a hol megerjed. Az erjedés után a szőlőnedvet cukorral gyümölcscukorral, szörppel vagy mézzel édesítjük. Hogy a szőlőnedv jó ecetet adjon, ahhoz szükséges, hogy ne legyen túlságosan savanyu, a nyelvünk a bor savát elbirja, azaz a nedvben legyen egy százalék borsav és 8—12 százalék cukor. A cukor eltűnik, borszeszszé s szénsavvá válik. Hogy a borszeszből ecetet kapjunk, tegyünk hozzá kis jó ecetet, mire az ecetben levő ecetgomba az egész ecetfolyadékot ecetté változtatja. Legjobb ezt meleg helyen, nyitott edényekkel végezni. Pár hét múlva a tiszta ecetet palackokba vagy hordókba töltjük.

## Szerkesztői üzenetek.

**Levelező, Zsalya.** Látogatását annak idején oktetlenül várjuk.

**Nihil.** Legközelebb sorra kerül. Örvendünk, hogy a „kiesi” lapot újból megtisztelte jóindulatával.

**Levelező, Bácsalmás.** A számokat följegyeztük, Utána nézünk s legközelebb megüzenjük.

**R. M., Budapest, Rottenbiller-u.** Levelét lapunk vezére átvette.

**Bácskertes.** Technikai okokból maradt ki. Tárgyalagos cikket mindenkor szívesen közlünk. — Képviselőtestületi közgyűlésen minden képviselőtestületi tag interpellálhat. Ugy az interpellációt, mint a választ jegyzőkönyvbe kell venni.

**N. J. (Zombori) Hercegszántó.** A felsőbb hatóságot nem lehet kényszeríteni, hogyan írja az ön nevét. Rendesen úgy szokták írni, amilyen az illető aláírása. A másik dologról értesítettük lapunk vezérét.

**H. J., Baja.** Az ily természetű cikkeket magunk írjuk. Egyébként átolvassuk.

**K. J., Kiszács.** Az antialkoholista egyesület *Budapest* (Mária Valéria-utca, Lloydépület) van. Irjon oda. Minden fölvilágosítást megadnak.

**G. J., Eszék, Postgasse 7.** Már mult számunkban megüzenjük, hogy intézkedtünk.

**Weidl.** E hó végén végleg elkészül.

**T. N.—t.** Nem jött meg, tehát nem is továbbíthattuk.

**Dr. Sch.** Körülbelül 300 k. Egyébként közvetlenül pontos magyarázatot kap.

**Cs. J., Baja.** Most nem vehetjük igénybe.

**A boldogság csucspontján.** Nem közölhetjük.

**B. P., Zenta.** Küldje be azonnal, hogy rögtön rendeltetése helyére juttathassuk; mert csak 8 napig érvényes.

**T.—r., Zenta.** Köszönjük. Meglesz.

## Segédjegyzői

vagy **irnoki** állást keres, 28 éves nő s nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyamot végzett, nyolc évi gyakorlattal bír, a jegyzői teendőket teljesen jártas egyén, ki a szerb és német nyelvet is teljesen bírja. Belépés azonnal. A cím megtudható a »Bácsmegye« kiadóhivatalában (**Buda-pest**, Terézkörut 2.) 2—1

## Eladó földbirtok.

Kiskunhalason, Boglárpusztában 164 kat. hold területű földbirtok, melynek egyharmad része szántó, kétharmadrésze pedig kaszáló és legelő, egy esetleg 2 tagban **eladó.** 3-1

Felvilágosítást ad: **Dr. Kozics Zoltán ügyvéd Kiskunhalason.**

Közvetítők utólagosan díjazásban részesülnek.

## Rófös üzlet

40 éve fennáll 16.000 lakossal bíró gazdag bácskai nagyközségben a templom és piac-téren, azonnal vagy pár hónapi leárusítás után, **más vállalat miatt**

2-2

**eladó.**

Az eladó címe a »**Bácsmegeye**« kiadóhivatalában (Budapest Terézkörút 2.) tudható meg.

Magyar Kir. Államvasutak Igazgatóságától.

259128. sz.

F. II.

## A 4718. számú vonat forgalomba helyezése a Kísszénás-kondorosi vonalon.

A kísszénás—kondorosi vonalon f. évi november hó 1-től kezdve hetenként háromszor és pedig: vasárnapon, kedden és pénteken a 4718. számú vegyesvonat fog forgalomba helyezni, mely Kísszénásról este 7 óra 45 perckor indul és Kondorosra este 8 órakor érkezik.

Budapest, 1911. október 12-én.

**Az igazgatóság.**

Utánnomás nem díjazatik.

## HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

### GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

**Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Sajkásszentiván község.  
2886. szám.  
1911. 2-2

## Árlejtési hirdetmény.

Sajkásszentiván község Elöljárósága közhírré teszi, hogy a vármegye törvényhatósági bizottságának <sup>849. jkv.</sup> 1909. <sup>8860. alisp.</sup> számú határozata alapján jóváhagyást nyert

## két iskola építése.

A munkálat biztosítására folyó évi október hó 28. napjának délelőtt 9 órakor Sajkásszentiván község-házánál nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. Vállalkozni szándékozók meghívottnak azzal, hogy az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott összegnek megfelelőleg 5% bántpénzt tartoznak letenni.

Írásbeli ajánlatok elfogadtnak, utóajánlatok pedig nem.

A munkára vonatkozó feltételek, költségvetés és tervek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A község Elöljárósága fenntartja a jogot, hogy az ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

A 83000/1907. B. M. szám alatt kiadott közszállítási szabályrendelet intézkedései kötelezők és betartandók.

Sajkásszentiván, 1911. évi október 3.

**Knezevich József**

**Millinov Koszta**

helyettes jegyző.

bíró.

## Gőzeke.

Szilbereken, község határában fekvő Prekaja-pusztá nevű 150 kat. holdas birtokomat gőzekével óhajtom felszántatni. Kérek gőzeke tulajdonosoktól ajánlatot. A szántás október-november 3-3 berben végzendő.

**Löbl Zsigmond,**

Budapest, Nádor-utca 49.

## TRAPPISTA

legjobb minőségű és tartós csemege-sajtból  
== egy kerék 2-90 fillér. ==

## Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült  
== kilója 2-20 fillér. ==

**Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye).**

A 4 kilót meghaladó rendelések ugyanezen árban postadíjmentesen küldendők.

## Billiárdasztal eladó

2 uj, modern mahagoni billiárdasztal, csak 2 hónap óta használatban, 6 drb elefántcsont golyóval és 10 drb dáköval helyszüke miatt igen olcsón eladók.

## Központi szálloda

6-2 **Bácsfeketehegy.**

## KOHN ARNOLD

sirkőraktára

Budapest, VII., Károly-körút 15.

Telefon (interurban) 18-76.



Ajánlja állandóan nagy rakatárát siremlékekben a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzok és költségvetések díjmentesen.

6234. szám.  
1911.

## Pályázati hirdetmény.

Topolya községben a

## földadó nyilvántartói állás

megüresedvén, ez állás betöltése céljából folyó évi október hó 20. határidővel pályázatot hirdetek.

Topolya, 1911. szeptember hó 30.

2-2

**Dr. Fratricsevits István,**  
helyettes főszolgabíró.

## BOROK!

o Saját termésű, jó minőségű boraim o  
**eladók.** == == Még pedig:

180 hkt. olasz rizling  
70 hkt. erdei fehér bakár  
50 hkt. magyarka  
30 hkt. kövidínka  
20 hkt. ezerjő  
40 hkt. nemes kadár.

A vasút állomás mellett levő saját telepemre megtekinthető. — Kivánatra mintát küldök.

A borok tisztaságáért kezeskedem.

**B. Herczeg István**

== K e z e l. ==

# BUTOR

legegyszerűbb és legelegánsabb kivitelben **készpénzért** és **részletfizetésre** legolcsóbban beszerezhető

**HAAS és WEISZ** cégnél

Telefonszám 143.

**BAJA**

Telefonszám 143.

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a Városháza épületével szemben.

20-11

Kárpitos munkákat és ferszerintű lakberendezéseket elvállalunk, meghívásra azonnal jövünk.

# Linkolnshire.

Angliából importált eredeti **linkolnshirei** kan után legprimább alföldi tenyésztésből származó mangalica kocáktól született linkolnshirei **félvér** kan és emse malacoknak zalaigriczei (u. p. Pacsa, Zala-megye) gazdaságából leendő szállításra előjegyzéseket elfogad **Takács Jenő, Tapolca,** Zala megye. 10-7

## Fiu-internátus Zentán.

Középiskolai és elemiskolai  
tanulók részére.

Bentlakó tanári felügyelet.

**Korrepetálás. Kötelező német és francia társalgás. Zene. Festés. Vivás. Leggondosabb, családi nevelés. Kifogástalan ellátás.**

Igen kicsi, korlátolt létszám.

**Évi ellátás díja 600 kor.**

Prospektust kívánatra küld a **Zentai Diákotthon igazgatósága.** Telefon 50 26-23

3-2  
Ha el akarja adni  
Ipari termékeit, gépeit  
Raktáron levő áruit,  
De bármilyen más cikkeit is,  
Egész készleteit,  
Saját vagy bizományi áruit,  
Segítségére jövök ebben s  
Elintézem Ön helyett  
Nagyon olcsón és pontosan. —  
Lelkiismeretesen  
Elhelyezi hirdetésait,  
Nagyon jól megválasztva a lapokat,  
Készít hirdetési szövegeket  
Elismert hirdető irodám, mely  
Ingyen megküldi Önnek  
Ujságkatalógusát,  
Telefontanácsokkal  
Jó utbaigazításokkal  
Általános reklámszokásokkal  
Nagyon kimerítő költségvetéssel!

**LENKEI ZSIGMOND**  
hirdetési osztálya

BUDAPEST, Dohány-utca 37. Telefon 176-09.

## Bácsmegye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantesztületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bácsbodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára az új utasítás alapján írt**

### földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur 54794/1907 szám alatt engedélyezett.

Megjegyzem, hogy könyvem annyira jönnek minősítették már kartársaim eddig pártfogásukkal is, hogy rövid 4 tanév alatt a harmadik kiadást érte meg. — Szíves jóindulatukba ajánlom továbbra is sok fáradtsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, mellyel első sorban kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 csinos képpel van díszítve és nyomása tiszta.

Ára térképpel együtt 60 fill. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

**Mezei Mihály,** áll. tanító ZENTA.

10-0

## Dunagárdony község.

587/kig. 911. szám.

# Versenytergialási hirdetmény.

Dunagárdony politikai község által Dunagárdony községben

## új községháza épület

építésének biztosítására alólirt előljároság nyilvános írásbeli versenytergialást hirdet, melyre százalékos árengedménnyel ellátott ajánlatok beadhatók.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m. 1. föld és kőmives, 2. kőfaragó, 3. ács, 4. vas, 5. cserépfedő, 6. bádogos, 7. asztalos, lakatos, mázó stb., 8. kárpitos és 9. burkolati munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajtható az összes munkákra százalékos árengedményű ajánlat benyújtása.

Az építkezés a munka átadás napjától számított 6 (hat) hónap alatt teljesen befejezendő. November hó 15-től április 15-ike közti időszak munka szünet gyanánt fog vétetni.

Csak a 83000/III. 907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. — Az ajánlat borítékának mintája ez:

## A Községi Előljároságnak

Dunagárdony.

»Ajánlat az 587/kig. 911. számú versenytergialási hirdetményben kiirt új községháza építésére vonatkozó munkálatokra.«

Az ajánlat, ha nem póstán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, póstán érkező ajánlat pedig az előljároság címére — mindkét esetben 1911. évi november hó 5-ig bezárólag adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitézött határidőre az ajánlati összeg 5%-át bánatpénz fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezeihez a versenytergialási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban letenni. — A készpénz után a község kamatot nem fizet; a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti.

Az értékpapírok kamatszelvevényei pedig esedékképességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a betét letiltva nincs.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételeit igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladó vevény) csatolandó az ajánlathoz.

A versenytergialás Dunagárdony község tanácstermében 1911. november 6-án d. e. 9 órakor fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely versenytergialáson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a munka (és szállítási) feltételek részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a közigazgatási jegyzői irodában mindennap délelőtt 9-11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906. évbent alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított, díjon meg is szerezhető.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000/III. 907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, a kik ajánlatuk benyújtásakor alulirt hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvénynyel kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban ide lesz küldendő közvetlenül.

Alulirt községi előljároság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

Dunagárdony, 1911. október 11-én.

**Knezevich József**

jegyző.

**Rackov Ráda**

bíró.

## Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlők: **Hupfer Testvérek.**

A felsőbácska legjobb látogatott szállodája. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

## HIVATALOS



bélyegzőket pecsénymókat, keletbélyegzőt, számzógépeket és minden e szakba vágó munkát a legju-  
tányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-  
bélyegzőgyár és intézet:

**GEDULDIGER HUGÓ**

vésnök

BUDAPEST,

VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegeyi Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.



## MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

**SZEGED**

**Boldogasszony-sugárút 58. szám.**

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasz-**

**talok** jótállás és kedvező fizetési feltételek

mellett. **Régi tekeasztalok** becsérlése

méltányos áron. Teljes kávéházi berende-

zések, tekeasztalok átvonása és javítása.

Raktáron tart **dákókat** és mindenféle ká-

véházi felszerelések

**Rajzok és költségvetések ingyen.**



## FINOMMÁ TESZIK A NÖT



**KAPHATÓK MINDENÜTT**

Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-**  
**tár UJPESTEN.**

## Hoffman Mihály Özvegye

**lakásberendezési vállalata**

**SZABADKÁN.**

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de min-  
dig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

## Galambos Sándor

**faiskola-, csemege- és szőlőoltvány telepe**

**Óbecsén.**

**Eladók**

oly elsőrendű dús gyökérzetű oltványok,  
melyek még pótlásokra is alkalmasak és pedig  
**jutányos** áron.

**Borfajtákból.** Olasz rizling, Kövidinka, Mé-  
zesfehér, Slankamenka, Nemes kadarka, Erdei  
fehér, Zöld Sylvánia.

**Csemegefajták.** Béerési sorrendben: Csaba  
gyöngye, Kossuth Lajos, Chasselas fehér, piros,  
M. Ottonel, M. Passatutti, Ezeréves, M. Ferdi-  
nánd Lesseps, M. Hatfi, Genuai zamatos, M.  
dr. Robert Hogg, M. Hamburg Blak, M. Raizen  
de Calabria, M. Alexander, Kecskescs fehér,  
Rozamina de vaka.

Fenti fajták kaphatók **hazai** sima és gyö-  
keres vesszőkben is, továbbá kapható **Ripária**  
**Portális** gyökeres vad első osztályu alanyon is.

Nemkülönbön **faiskolám** termékeiből  
**azonnali** és **tavaszi** előjegyzésre kaphatók:

**Almákból.** Asztragan piros, Nyári fontos,  
Czigány, Spektabilis, Bismark, Török Bálint,  
Téli arany pármén, Kaseli ranet, Szercsika,  
Kanadai ranet, Téli piros pogácsa, Masanszki.

**Körtékből.** Árpá érő, Boldogasszony vajonc,  
Csikos körte, Erdei, Tothlében tábornok, Diel  
vajkörte, Salzburgi vajonc, Téli esperes.

**Kajszin barack.** Ananász, Ambrózia, Ma-  
gyar legjobb, Piros pofás.

**Cseresznye.** Korai, Dönnisen sárga, Cernes-  
dorfi, Csongrádi fekete, Ferenc császár.

**Meggy.** Királyi Amaretta, Kőrösi meggy.

**Szilva.** Althai ringlók, Zöld ringlő, Besztercei  
és Besztercei muskotály.

**Árjegyzék ingyen. Csomagolás önköltségen.**

**Luczernamag.** Saját termésű I. r. aranka-  
mentes luczernamag (Klg. 2 kor.) azonnali  
szállításra vagy tavaszi előjegyzésre kapható.  
**A talaj arankamentességét** tüzetes vizgá-  
lat alá vette Óbecse előjárósága és azt **hiva-**  
**talosan igazolta.**

Ugy oltványaim, mint nemesített fatermé-  
keim a **legkiválóbb és legbővebb termő**  
**fajtákból** van összeállítva.

Én minden **hibás** forradásu oltványt **el-**  
**égetek**, azért a tőlem vásárolt oltványokból ala-  
kitott telepek **évtizedekre** biztosítva vannak.

Én csak **tökéletes** forradásu, **dúsgyökér-**  
**zetű, jól beérett** oltványokat szolgáltatok ki

Kiváló tisztelettel

vevőimnek. — Mindenre magam személyesen  
ügyelek fel! — A fajtaazonosságért vállalom  
a felelősséget.

Hogy miként szolgálom ki vevőimet, hely-  
szüke miatt a **százával** érkezett elismerő leve-  
lekből kivonatilag közlök néhányat.

**Elismerő levelek.**

Szives kötelességet teljesítetek akkor, amidőn igazolom, hogy a  
tőled 1900. év őszén vásárolt 1000 darab oltványból 998 pompásan meg-  
fakadt. Sok helyről vásároltam már oltványokat, de olyan **kifogástalan,**  
**elsőrendű** árut, mint a tied, soha nem kaptam. Ezentul is nálad vásá-  
rolok, mert akkor tudom hogy nem kell bosszankodnom, hogy 40-50%  
nem eréd meg, és hogy a rendelt kiváló helyett ringy-rongy faj-  
tákat küldtek. Híved **Wissy Károly,** közjegyző.

Értesítelek, hogy a tőled 1909-ben vásárolt 3000 darab oltvány  
csodálatosan megfakadt, **egyetlen egy sem maradt ki,** miért is fogadd  
hálás köszönetemet. Oltványaidat mindenkinek melegen fogom ajánlani,  
és **örömmre** fog szolgálni, ha jelen soraimat nyilvánosságra hozod,  
mert az olyan kiszolgálás mint a tied, **megérdemli az elismerést és**  
**támogatást.** Igaz híved **Paukovich Ottó,** ny. kir. táblabíró.

Hízelgés nélkül mondhalom, hogy az oltványok remekek, mind  
megfakadt, a hajtások erőteljesek stb.

Vásárhely, **Czukur László,** nagybirtokos.

Aki megbízható jó oltványokat akar telepíteni csak önt ajánlha-  
tom, ez évben is vevője leszek. **Törökbecse, Theodorovits.**

Az öntől vásárolt 4 ezer oltványból 99% megfakadt, a hajtások  
méteresek, nagyon megvagyok elégedve stb.

Beodra, **Forgács Miklós.**

Az öntől vásárolt 5 ezer darab oltvány egyszálalig mind megfa-  
kadt, oly remekek, hogy 2 éveseknek nézik. **Topolya, Beer Vilmos.**

A vásárolt ezer darab oltványból alig maradt ki néhány, nagyon  
megvagyunk elégedve stb. **Izraelita hitközség, Óbecsén.**

Meglepő szépen fejlődnek az öntől vásárolt oltványok stb.

Velisha Lipót.

Kiváló szépek az öntől vásárolt oltványok stb.

**Pekárovits Péró,** Óbecse.

Az öntől vásárolt oltványokkal nagyon de nagyon megvagyok  
elégedve stb. **Izmosi Aladárné.**

A tavaly vásárolt ezer darabon felül egyelő egyig megfakadtak,  
remekül fejlődtek erőteljesek, úgy hogy bátran állíthatom, hogy ilyen  
kiszolgálásban még nem részesültem, pedig már sok helyről vásároltam  
oltványokat. Jövőre is nálad fogok vásárolni, és ezennel hálás köszöne-  
met nyilvánítom páratlan kiszolgálásodért és szőlőoltvány telepedet  
a legjobb lelkiismerettel ajánlhatom bárkinek is szives figyelmébe, mert  
jobb és megbízhatóbb oltványokat nem igen lehet kapni az országban.  
Szívélyesen üdvözöl **Dr. Balaton Gyula,** főszolgabíró.

Amidőn **szőlőoltvány** és **faiskola** tele-  
pem termékeit a n. é. közönség szives figyel-  
mébe ajánlom, arra kérem, hogy úgy az **azon-**  
**nali,** nemkülönbön a **tavaszi** szállításra szóló  
rendelményeket méltóztassanak **már most**  
feladni, mert kérdés, valjon az elkésített rendelmé-  
nyeknek képes leszek-e megfelelni.

**Árjegyzéket tessék kérni!!**

## Galambos Sándor

földbirtokos,

a Bácsmegeyi Gazdasági Egyesület volt ügyvezető  
igazgatója.